VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta paplašinātā sastāvā)

2025. gada 17. decembrī *

Institucionālās tiesības – Parlamenta deputātu nolikuma īstenošanas noteikumi – Noteikumi par Parlamenta deputātu izdevumiem un piemaksām – Grozījumi papildu brīvprātīgajā pensiju shēmā – Paziņojums par papildu brīvprātīgo pensiju tiesību piešķiršanu – Iebilde par prettiesiskumu – Iegūtās tiesības – Tiesiskā drošība – Tiesiskā paļāvība – Tiesības uz īpašumu – Samērīgums – Parlamentārā neatkarība – Vienlīdzīga attieksme – Lūgums izņemt dokumentus no lietas materiāliem

Apvienotajās lietās no T-620/23 līdz T-1023/23

Enrique Barón Crespo, ar dzīvesvietu Madridē (Spānija), un pārējie prasītāji, kuru vārdi iekļauti pielikumā [1] un kurus pārstāv *J. Martínez Gimeno*, *X. Codina García-Andrade*, *F. Díaz-Grande Rojo* un *S. Fernández Tourné*, advokāti,

prasītāji,

pret

Eiropas Parlamentu, ko pārstāv *N. Görlitz*, *M. Ecker*, *J.-C. Puffer* un *C. Burgos*, pārstāvji,

atbildētājs,

VISPĀRĒJĀ TIESA (otrā palāta paplašinātā sastāvā)

apspriežu laikā šādā sastāvā: priekšsēdētāja A. Markulli [*A. Marcoulli*] (referente), tiesneši J. Švarcs [*J. Schwarcz*], L. Madise [*L. Madise*], V. Valasidis [*W. Valasidis*] un L. Spangsberga Grenfelde [*L. Spangsberg Grønfeldt*],

sekretāre: P. Nunjesa Ruisa [*P. Nuñez Ruiz*], administratore,

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu, it īpaši 2023. gada 30. novembra lēmumu apvienot lietas no T-620/23 līdz T-1023/23 galīgā nolēmuma taisīšanai,

pēc 2025. gada 19. jūnija tiesas sēdes

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – spāņu.

[1] Citu prasītāju nosaukumu saraksts pievienots vienīgi lietas dalībniekiem paziņotajā galīgajā redakcijā.

Spriedums

1 Ar prasībām, kas pamatotas ar LESD 263. pantu, prasītāji – *Enrique Barón Crespo* un pārējās fiziskās personas, kuru vārdi iekļauti pielikumā, – lūdz atcelt pirmo lēmumu par tādas pensijas izmaksāšanu, kas tiem pienākas saskaņā ar Eiropas Parlamenta deputātu papildu brīvprātīgo pensiju shēmu (turpmāk tekstā – "PBPS"), ar kuru tiek piemērots Parlamenta Prezidija Lēmums (2023. gada 12. jūnijs), ar ko groza Eiropas Parlamenta deputātu nolikuma īstenošanas noteikumus (OV 2023, C 227, 5. lpp.; turpmāk tekstā – "2023. gada lēmums"), kā arī turpmākos lēmumus par pensijas izmaksāšanu.

I. Tiesvedības priekšvēsture

2 Prasītāji ir bijušie Parlamenta deputāti, kuri pievienojās PBPS un veica iemaksas tajā, vai viņu tiesību pārņēmēji. Viņi sāka saņemt pensiju saskaņā ar PBPS pirms 2023. gada lēmuma pieņemšanas.

3 Ar 2023. gada lēmuma 1. pantu Eiropas Parlamenta deputātu nolikuma īstenošanas noteikumu, kas ar Eiropas Parlamenta Prezidija lēmumu tika pieņemti 2008. gada 19. maijā un 9. jūlijā (OV 2009, C 159, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "nolikuma īstenošanas pasākumi") un kas piemērojami no 2023. gada 1. jūlija, 76. pantam tika pievienots jauns 1.a punkts, tajā nosakot:

"To pensiju apmēru, kuras saskaņā ar [Noteikumiem par Parlamenta deputātu izdevumiem un piemaksām] VII pielikuma 1., 3. un 4. pantu bijušajiem deputātiem vai citiem saņēmējiem sāka izmaksāt pirms 2023. gada 1. jūlija, no minētā datuma samazina un koriģē šādi:

a) saskaņā ar [Noteikumu par Parlamenta deputātu izdevumiem un piemaksām] VII pielikuma 2. panta 1. punktu aprēķinātās pensijas apmēru un saskaņā ar minētā pielikuma 2. panta 2. punktu aprēķināto maksimālo un minimālo pensijas apmēru samazina par 50 %;

b) Eiropas Savienības Tiesas tiesneša pamatalga [Noteikumu par Parlamenta deputātu izdevumiem un piemaksām] VII pielikuma 2. panta 1. un 2. punkta nozīmē ir 2023. gada 30. jūnijā spēkā esošā pamatalga, un pēc minētā datuma attiecīgo summu nekoriģē;".

4 Parlaments katram prasītājam nosūtīja pirmo lēmumu par tādas pensijas izmaksāšanu, kas tam pienākas saskaņā ar PBPS, piemērojot šādi grozīto šī sprieduma 3. punktā minēto Eiropas Parlamenta deputātu nolikuma īstenošanas noteikumu normu, kā arī turpmākos lēmumus par pensijas izmaksāšanu (turpmāk tekstā – "apstrīdētie lēmumi").

II. Lietas dalībnieku prasījumi

5 Prasītāju prasījumi Vispārējai tiesai – to pēdējā redakcijā – ir šādi:

– atcelt apstrīdētos lēmumus;

– piespriest Parlamentam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

6 Parlamenta prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– prasības noraidīt;

– piespriest prasītājiem atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

III. Juridiskais pamatojums

A. Ievada apsvērumi par PBPS

7 Līdz vienotas pensiju shēmas ieviešanai visiem deputātiem pensijas reglamentēja Noteikumi par Parlamenta deputātu izdevumiem un piemaksām (turpmāk tekstā – "DIP noteikumi"). Deputāti saņēma pensiju, ko maksāja dalībvalsts, no kuras viņi bija ievēlēti. Tomēr saskaņā ar DIP noteikumu III pielikuma 1. panta 2. punktu, ja valsts shēmā nebija paredzēta pensija vai ja paredzētās pensijas apmērs vai nosacījumi neatbilda nosacījumiem, kas piemērojami tās dalībvalsts, no kuras deputāti ievēlēti, parlamenta deputātiem, viņi varēja saņemt vecuma pensiju vai piemaksu pie vecuma pensijas, kas tika izmaksāta no Eiropas Savienības budžeta, un tās apmērs un nosacījumi bija identiski viņu dalībvalsts parlamenta apakšpalātas deputātu saņemtajai pensijai.

8 Neatkarīgi no šī sprieduma 7. punktā aprakstītās pensijas un ņemot vērā lielās atšķirības valstu pensiju shēmās, tika ieviesta pagaidu papildu pensiju shēma, kas, piemērojot attiecīgus nosacījumus, bija pieejama visiem deputātiem. Tādēļ 1990. gada 12. jūnijā Parlamenta Prezidijs (turpmāk tekstā – "Prezidijs") pieņēma noteikumus par PBPS, kas tika iekļauti DIP noteikumu VII pielikuma beigās. Saskaņā ar šī pielikuma 1. pantu PBPS mērķis bija nodrošināt tiem, kuri izvēlas tajā piedalīties, un kamēr nav pieņemts vienots nolikums, saņemt mūža papildpensiju. Pensiju iemaksu un apmēra aprēķina bāze bija 40 % no Eiropas Savienības Tiesas tiesneša algas. Viena trešdaļa no PBPS tika finansēta no deputātu, kuri tai bija pievienojušies, iemaksām, bet divas trešdaļas no tās finansēja Parlaments. Tā darbojās atbilstoši fondēto pensiju modelim, kura pamatā sākotnēji bija aktuārais līdzsvars, kas nozīmēja, ka deputāta ikgadējā iemaksa atbilda vienai trešdaļai no tajā pašā gadā iegūtajām pensijas tiesībām, bet Parlamenta ikgadējā iemaksa sedza atlikušās divas trešdaļas (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2011. gada 18. oktobris, *Purvis* /Parlaments, T-439/09, EU:T:2011:600, 45. punkts).

9 Parlamenta kvestori izveidoja papildu pensiju fondu kā bezpeļņas organizāciju "Pensiju fonds – Eiropas Parlamenta deputāti" (turpmāk tekstā – "fonds"). Šis fonds bija atbildīgs par iemaksu saņemšanu no deputātiem un Parlamenta, šo līdzekļu pārvaldību un papildu pensiju izmaksu. 1994. gada martā pats fonds izveidoja saskaņā ar Luksemburgas tiesībām iedibinātu mainīga kapitāla ieguldījumu sabiedrību (*SICAV*) "Pensiju fonds – Eiropas Parlamenta deputāti, mainīga kapitāla ieguldījumu sabiedrība", kas pārvaldīja fonda ieguldījumus.

10 Parlamenta deputātu nolikums tika pieņemts ar Eiropas Parlamenta Lēmumu (2005. gada 28. septembris), ar ko pieņem Eiropas Parlamenta deputātu nolikumu (2005/684/EK, Euratom) (OV 2005, L 262, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "nolikums"), un tas stājās spēkā 2009. gada 14. jūlijā, proti, Parlamenta 7. sasaukuma pirmajā dienā. Ar šo nolikumu tika izveidota deputātu galīgā pensiju shēma. Saskaņā ar pagaidu noteikumiem nolikuma 27. panta 1. punktā tostarp tika paredzēts, ka Parlamenta izveidotais fonds pēc 2009. gada 14. jūlija tiek saglabāts deputātiem vai bijušajiem deputātiem, kuri ieguvuši vai gatavojas iegūt pensijas tiesības no šī fonda. Saskaņā ar nolikuma 27. panta 2. punktu iegūtās vai iegūstamās tiesības ir pilnībā saglabājamas un Parlaments var noteikt priekšnosacījumus un nosacījumus jaunu tiesību iegūšanai. Turklāt saskaņā ar minētā nolikuma 27. panta 3. un 4. punktu deputāti, kuri jau pievienojušies PBPS, ja vien nav paredzēts izņēmums (skat. šī sprieduma 11. punktu), vairs nevarēja iegūt jaunas tiesības šajā fondā, savukārt jaunievēlētie deputāti kopš 2009. gada vairs nevarēja tam pievienoties.

11 Nolikuma īstenošanas noteikumi saskaņā ar to 73. un 74. pantu stājās spēkā 2009. gada 14. jūlijā, un tajā pašā dienā, ievērojot pārejas noteikumus, DIP noteikumi zaudēja spēku. Atbilstoši pārejas noteikumiem nolikuma īstenošanas noteikumu 76. pantā, redakcijā, kas bija piemērojama nolikuma spēkā stāšanās dienā, noteikts:

"1. Saskaņā ar DIP noteikumu VII pielikumu piešķirto papildu (brīvprātīgo) pensiju turpina izmaksāt, piemērojot minētā pielikuma noteikumus personām, kuras šo pensiju ir saņēmušas pirms Nolikuma stāšanās spēkā.

2. Līdz Nolikuma spēkā stāšanās brīdim saskaņā ar minēto VII pielikumu iegūtās pensijas tiesības paliek spēkā. Tās izmaksā saskaņā ar minētajā pielikumā paredzētajiem noteikumiem.

3. Jaunas pensijas tiesības saskaņā ar minētā VII pielikuma noteikumiem pēc Nolikuma stāšanās spēkā var turpināt iegūt tie 2009. gadā ievēlētie deputāti:

a) kuri bija deputāti iepriekšējā sasaukumā un

b) kuri jau ir ieguvuši vai iegūst tiesības saskaņā ar papildu pensiju shēmu, un

c) attiecībā uz kuriem ievēlēšanas dalībvalsts ir pieņēmusi īpašus tiesību aktus saskaņā ar Nolikuma 29. pantu vai kuri saskaņā ar Nolikuma 25. pantu ir paši izvēlējušies valsts pensiju shēmu,

d) kuriem nav tiesību uz valsts vai Eiropas pensiju saistībā ar Eiropas Parlamenta deputāta pilnvaru īstenošanu.

4. Iemaksas papildu pensiju fondā deputāti veic no saviem ienākumiem [līdzekļiem]."

12 Tādēļ, stājoties spēkā nolikumam un tā īstenošanas noteikumiem, tika izbeigta fonda papildināšana ar iemaksām, ievērojot minēto noteikumu 76. panta 3. punktā paredzēto izņēmumu.

13 Noteikumi attiecībā uz PBPS vairākkārt grozīti, lai ņemtu vērā fonda finansiālās grūtības, kas saasinājās 2007./2008. gada finanšu krīzes dēļ, kā arī pārtraucot (ar izņēmumiem) šī fonda papildināšanu pēc nolikuma un tā īstenošanas noteikumu stāšanās spēkā (skat. šī sprieduma 12. punktu).

14 Tā, lai segtu fonda deficītu, vairākkārt tika palielināta deputātu iemaksu likme, no 1996. līdz 1998. gadam no iemaksu veicējiem un Parlamenta tika iekasēta ārkārtas iemaksa, tika paaugstināts papildu pensijas saņemšanai nepieciešamais vecums, 2009. gadā tika atcelta iespēja priekšlaicīgi pensionēties 50 gadu vecumā, kā arī iespēja saņemt pensijas izmaksu kapitāla veidā un tika ieviesta 5 % nodeva no visiem pensiju maksājumiem attiecībā uz pensijām, kas izmaksājamas no 2019. gada 1. janvāra.

15 Konkrētāk, ar 2023. gada lēmumu Parlaments palielināja pensionēšanās vecumu no 65 līdz 67 gadiem un uz pusi samazināja ne tikai no 2023. gada 1. jūlija izmaksājamo papildu pensiju apmēru, bet arī pirms šī datuma izmaksājamo pensiju apmēru attiecībā uz summām, kas maksājamas, sākot no šī datuma. Parlaments arī nolēma uz pusi samazināt apmēru, kas pienākas saskaņā ar PBPS un kas izmaksāts no 2023. gada 1. jūlija, neatkarīgi no tā, vai saņēmēji ieguvuši

pensijas tiesības pirms vai pēc 2023. gada lēmuma pieņemšanas. Ar 2023. gada lēmumu tika atcelta arī pensiju apmēra pārskatīšana, kas tika veikta, ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas tiesneša pamatalgu.

16 2023. gada lēmumā šādi noteiktie stingrie pasākumi tika pamatoti ar fonda "ārkārtīgi sarežģīto" situāciju, proti, aktīviem, kas 2022. gada beigās sasniedza 52,8 miljonus EUR, lai gan ikgadējā izmaksājamo pensiju summa līdz 2030. gadam bija 22 līdz 23 miljoni EUR. Tajā norādīts, ka fonda aktīvi varētu būt izsmelti jau 2024. gadā un tie pavisam noteikti būs izsmelti 2025. gadā ar nefinansēto aktuāro deficītu aptuveni 310 miljonu EUR. Saskaņā ar 2023. gada lēmumu noteikto pasākumu mērķis ir aizsargāt fondu īstermiņā, jo tā darbības laiks tika pagarināts līdz 2027. gadam, un aizsargāt Eiropas nodokļu maksātājus, samazinot fonda deficītu līdz 86 miljoniem EUR.

B. Par Parlamenta lūgumu no lietas materiāliem izņemt divus dokumentus

17 Parlaments lūdz no lietas materiāliem izņemt abus prasības pieteikumiem pievienotos tā Juridiskā dienesta sagatavotos atzinumus. Tas apgalvo, ka tie ir konfidenciāli iekšējie dokumenti, kuru izpaušanu tas nav atļāvis.

18 Prasītāji iebilst pret Parlamenta lūgumu. Viņi apgalvo, ka abi iesniegtie Parlamenta Juridiskā dienesta atzinumi ir īpaši informatīvi. Prasītāji piebilst, ka 2005. gada atzinums ir neatņemama daļa no Prezidijam nosūtītā fonda valdes ziņojuma un – attiecībā uz 2018. gada atzinumu – ka Parlamenta locekļiem ir tiesības iepazīties ar visiem Parlamenta vai kādas komitejas rīcībā esošajiem lietas materiāliem; iepazīšanās ar šo atzinumu viņiem neesot tikusi atteikta.

19 Iesākumā, pirmkārt, jāatgādina, ka pušu procesuālo tiesību vienlīdzības princips, kas izriet no paša tostarp Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – "Harta") 47. pantā garantētā "lietas taisnīgas izskatīšanas" jēdziena, nozīmē pienākumu nodrošināt katrai pusei saprātīgu iespēju paust savu nostāju lietā, tostarp iesniegt savus pierādījumus, apstākļos, kas tai nerada acīmredzami nelabvēlīgāku situāciju salīdzinājumā ar pretējo pusi. Otrkārt, Savienības tiesībās piemērojamais princips ir pierādījumu brīvas izvērtēšanas princips, no kura izriet, ka laikus iesniegta pierādījuma pieņemamību Savienības tiesās var apstrīdēt, pamatojoties vienīgi uz faktu, ka tas ir iegūts nepienācīgi (skat. spriedumu, 2022. gada 12. jūlijs, *Nord Stream 2*/Parlaments un Padome, C-348/20 P, EU:C:2022:548, 128. un 129. punkts un tajos minētā judikatūra).

20 Ja kāds lietas dalībnieks nepienācīgi iesniedzis pierādījumus, piemēram, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1049/2001 (2001. gada 30. maijs) par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem (OV 2001, L 145, 43. lpp.) paredzētos iekšējos dokumentus, jāizsver attiecīgo lietas dalībnieku intereses procedūrā, kas saistīta ar to tiesībām uz taisnīgu lietas izskatīšanu, ņemot vērā intereses, kas aizsargātas ar tiesību normām, kuras ir pārkāptas vai apietas šādu pierādījumu iegūšanā. Savienības tiesai tādēļ jāizsver, no vienas puses, prasītāja, kas iesniedzis šos pierādījumus, intereses, tostarp – ņemot vērā to lietderību tajā celtās prasības pamatotības novērtēšanā, un, no otras puses, pretējās puses intereses, kurām minēto pierādījumu saglabāšana lietas materiālos var konkrēti un faktiski kaitēt (spriedums, 2022. gada 12. jūlijs, *Nord Stream 2*/Parlaments un Padome, C-348/20 P, EU:C:2022:548, 130. un 131. punkts).

21 Turklāt no pastāvīgās judikatūras izriet, ka tad, ja tiktu pieļauts, ka tiesvedībā Tiesā varētu tikt iesniegti šādi iekšējie dokumenti, ja attiecīgā iestāde nav atļāvusi tos iesniegt un to nav uzdevusi veikt šī tiesa, tas būtu pretēji sabiedrības interesēm, kuras paredz, ka iestādes var saņemt savu

juridisko dienestu pilnīgi neatkarīgi sniegtus atzinumus. Proti, neatļauti iesniedzot šādu juridisko atzinumu, prasītājs tiesvedībā, kas attiecas uz apstrīdētā akta spēkā esību, attiecīgajai iestādei pretstatītu atzinumu, ko sniedzis pašas šīs iestādes juridiskais dienests šī tiesību akta izstrādāšanas laikā. Principā, ja tiktu atzīts, ka prasītājs var pievienot lietas materiāliem iestādes juridisko atzinumu, kura izpaušanu šī iestāde nav atļāvusi, tas būtu pretrunā lietas taisnīgas izskatīšanas prasībām (skat. spriedumu, 2022. gada 12. jūlijs, *Nord Stream 2*/Parlaments un Padome, C-348/20 P, EU:C:2022:548, 136. un 137. punkts un tajos minētā judikatūra).

22 Tomēr Tiesa ir nospriedusi, ka izņēmuma kārtā pārredzamības princips var pamatot iestādes dokumenta, kurš nav darīts pieejams sabiedrībai un kurā ietverts juridisks atzinums, izpaušanu tiesvedībā, ja šis juridiskais atzinums ir saistīts ar likumdošanas procedūru, attiecībā uz kuru tiek prasīta lielāka pārredzamība (skat. spriedumu, 2022. gada 12. jūlijs, *Nord Stream 2*/Parlaments un Padome, C-348/20 P, EU:C:2022:548, 138. punkts un tajā minētā judikatūra).

23 Šajā lietā, pirmkārt, abi attiecīgie dokumenti ir Parlamenta Juridiskā dienesta izstrādāti atzinumi. 2005. gada 15. februāra atzinums, kas adresēts Parlamenta kvestoru ekonomikas jautājumos priekšsēdētājam, attiecas uz Prezidija pilnvarām grozīt DIP noteikumus. 2018. gada 3. decembra juridiskais paziņojums attiecas uz iespējamu fonda darbības izbeigšanu. Šo dokumentu nosaukumā norādīts, ka runa ir par konfidenciāliem juridiskiem atzinumiem. Tātad strīdīgie dokumenti nenoliedzami ir juridiskie atzinumi Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 2. punkta izpratnē.

24 Otrkārt, nav šaubu par to, ka prasītāji nav lūguši Parlamentam atļauju iesniegt attiecīgos juridiskos atzinumus Vispārējā tiesā, ka tā nav uzdevusi tos iesniegt saistībā ar šīm prasībām un ka Parlaments tos nav izpaudis saistībā ar pieteikumu par publisku piekļuvi iestāžu dokumentiem atbilstoši Regulai Nr. 1049/2001. Tādēļ jākonstatē, ka šie dokumenti iesniegti nepienācīgi. Šajā ziņā ar šīs iestādes Reglamentu Parlamenta locekļiem piešķirtās tiesības iepazīties ar visiem tās rīcībā esošajiem lietas materiāliem nepiešķir viņiem tiesības bez Parlamenta atļaujas iesniegt tiesā konfidenciālu dokumentu. Tāpat prasītāju norādītie apstākļi, ka 2005. gada 15. februāra juridiskais atzinums tika daļēji atspoguļots dažādos Parlamenta iekšējos dokumentos un ka tas ir Prezidijam paredzētā fonda valdes ziņojuma pielikums, neietekmē faktu, ka Parlaments nav piekritis minētā atzinuma izsniegšanai prasītājiem.

25 Treškārt, lai gan attiecīgos juridiskos atzinumus sagatavojis Parlaments, tie nav saistīti ar likumdošanas procesu, bet gan attiecas uz fonda shēmu, kuru Parlaments kā likumdevējs nereglamentē.

26 Šādos apstākļos attiecīgo juridisko atzinumu atstāšana lietas materiālos kaitētu Parlamenta tiesībām uz taisnīgu lietas izskatīšanu un tā interesei saņemt atklātus, objektīvus un pilnīgus atzinumus. Turklāt prasītāju interese – lai cik leģitīma tā būtu – ar šo atzinumu palīdzību pamatot savu argumentāciju, pati par sevi nav pietiekama, lai attaisnotu šādu Parlamenta tiesību un interešu aizskārumu, vēl jo vairāk tādēļ, ka šīs argumentācijas pamatotība un līdz ar to iespēja uzvarēt lietā nekādā ziņā nav atkarīga no šādu atzinumu iesniegšanas. Tātad jāsecina, ka šajā gadījumā interešu izsvēršana, kas atgādināta šī sprieduma 20. punktā, nosliecas par labu Parlamenta tiesību un interešu aizsardzībai (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 12. jūlijs, *Nord Stream 2*/Parlaments un Padome, C-348/20 P, EU:C:2022:548, 141. punkts un tajā minētā judikatūra).

27 Tādēļ jāapmierina Parlamenta lūgums izņemt no lietas materiāliem 2005. gada 15. februāra un 2018. gada 3. decembra juridiskos atzinumus. Šos divus dokumentus Vispārējā tiesa līdz ar to neņems vērā.

C. Par pieteikumu par procesa organizatoriskajiem pasākumiem

28 Prasītāji lūdz Vispārējo tiesu veikt procesa organizatoriskos pasākumus, lai Parlaments iesniegtu, pirmkārt, visu 2023. gada lēmuma pieņemšanas dokumentāciju, tostarp ar to saistītos ziņojumus, kā arī visus saistīto sanāksmju protokolus, otrkārt, visus Parlamenta tehniskos un aktuāros ziņojumus par PBPS, kuri vēl nav iekļauti lietas materiālos, un, treškārt, aplēstās PBPS finanšu un aktuārās izmaksas kopš tās stāšanās spēkā, kā arī tās gada budžeta izmaksas.

29 Vispārējā tiesa veica procesa organizatoriskos pasākumus, pamatojoties uz Reglamenta 89. panta 3. punkta d) apakšpunktu, lūdzot Parlamentu iesniegt Prezidija 2023. gada 17. aprīļa un 22. maija sanāksmju protokolus, uz kuriem ir atsauce 2023. gada lēmuma 2. apsvērumā, kā arī Parlamenta ģenerālsekretāra 2023. gada 12. aprīļa un 12. maija piezīmes un to pielikumus, kas norādīti minētajos protokolos. Šādos apstākļos, tā kā Vispārējā tiesa, ņemot vērā Parlamenta iesniegtos dokumentus, uzskatīja, ka tai ir pietiekama informācija, nav jāizdod rīkojums par citu prasītāju pieprasīto faktu un dokumentu iesniegšanu.

D. Par lietas būtību

30 Prasītāji apgalvo, ka apstrīdētie lēmumi ir prettiesiski, jo tie balstīti uz 2023. gada lēmumu, kas arī esot prettiesisks, ciktāl tajā paredzēts uz pusi samazināt pensiju apmēru, kas pienākas saskaņā ar PBPS, kā arī atcelt šīs summas pārskatīšanu (turpmāk tekstā – "abi aplūkotie pasākumi").

31 Prasītāju vienīgo pamatu, kas attiecas uz iebildi par 2023. gada lēmuma prettiesiskumu, veido piecas daļas – pirmā ir par nolikuma 27. panta 2. punkta un Parlamenta Reglamenta pārkāpumu, otrā ir par tiesiskās drošības un iegūto tiesību aizsardzības principu neievērošanu, trešā ir par tiesību uz īpašumu būtiskā satura pārkāpumu un parlamentārās neatkarības nodrošināšanas un vienlīdzīgas attieksmes principu neievērošanu, ceturtā ir par samērīguma principa neievērošanu, un piektā ir par tiesiskās paļāvības aizsardzības principa neievērošanu.

32 Vispārējā tiesa uzskata, ka nepieciešams sagrupēt ne tikai otro un piekto daļu, bet arī trešo un ceturto daļu, ciktāl tās pamatotas, pirmkārt, ar tiesību uz īpašumu pārkāpumu un, otrkārt, ar parlamentārās neatkarības nodrošināšanas un vienlīdzīgas attieksmes principu neievērošanu.

1. Par pirmo pamatu – iebilde par 2023. gada lēmuma prettiesiskumu, jo ar to esot pārkāpts nolikuma 27. panta 2. punkts un Parlamenta Reglaments

33 Prasītāji apgalvo, ka 2023. gada lēmums ir prettiesisks, jo tas ietekmē pensijas tiesības, kas jau iegūtas saskaņā ar PBPS, un pārkāpj nolikuma 27. panta 2. punktu. Viņi apgalvo, ka šī tiesību norma tika izstrādāta kā "slēgšanas" vai "garantijas" klauzula, kas principā liedz grozīt tiesības, kuras iegūtas vai ir iegūstamas saskaņā ar PBPS pirms nolikuma stāšanās spēkā, pretstatā to deputātu, kuri vēl veica iemaksas PBPS, tiesībām, kuras varēja tikt grozītas. Šādu interpretāciju apstiprinot apliecinājumi ar godavārdu, ko sagatavojuši šīs tiesību normas autori, kā arī nolikuma īstenošanas noteikumu 76. pants. Prasītāji apstrīd arī nolikuma 27. panta 2. punkta interpretāciju, kas sniegta judikatūrā un kas katrā ziņā neesot piemērojama šajās lietās, jo viņi pensijas tiesības saskaņā ar PBPS bija ieguvuši jau pirms 2023. gada lēmuma pieņemšanas. Prasītāji no tā secina, ka, pieņemot šo lēmumu, Prezidijs pārsniedzis savas pilnvaras, kas izriet no Parlamenta Reglamenta 25. panta 2. punkta, un ka šādu ietekmi uz tiesībām, kas iegūtas saskaņā ar PBPS, var veikt, tikai grozot nolikumu.

34 Parlaments apstrīd prasītāju argumentāciju.

35 Šajā ziņā nolikuma 27. pantā, kas ietilpst II sadaļā "Pārejas noteikumi", noteikts:

"1. Parlamenta izveidotais brīvprātīgais pensiju fonds pēc šā nolikuma stāšanās spēkā tiek saglabāts deputātiem vai bijušajiem deputātiem, kuri jau ir ieguvuši tiesības uz maksājumiem no šā fonda vai kuri šīs tiesības iegūst.

2. Iegūtās tiesības un iegūstamās tiesības saglabājas pilnā apjomā. Parlaments var noteikt priekšnoteikumus un nosacījumus jaunu tiesību iegūšanai.

3. Deputātiem, kas saņem algu [saskaņā ar nolikumu], nevar vairs piešķirt jaunas tiesības brīvprātīgajā pensiju fondā.

4. Pensiju fonds nav to deputātu rīcībā, kuri pēc šā nolikuma stāšanās spēkā pirmo reizi tiek ievēlēti Parlamentā."

36 Prasītāji būtībā apgalvo, ka nolikuma 27. panta 2. punkta pirmais teikums liedz samazināt pensijas apmēru bijušajiem deputātiem, kuri pensijas tiesības ieguvuši pirms 2023. gada lēmuma.

37 Pirmām kārtām, jāatgādina, ka tiesības uzskata par iegūtām, ja tās radījušais fakts noticis pirms tiesību akta grozījuma. Runājot – it īpaši – par tiesībām saņemt vecuma pensiju, tās principā tiek iegūtas tikai brīdī, kad iestājas šo tiesību rašanās fakts, proti, brīdī, kad pensija kļūst izmaksājama (skat. spriedumu, 2024. gada 19. septembris, *Coppo Gavazzi* u.c./Parlaments, C-725/20 P, EU:C:2024:766, 124. un 125. punkts un tajos minētā judikatūra).

38 Šajā lietā nav strīda par to, ka, tā kā prasītāju pensija bija izmaksājama jau pirms 2023. gada lēmuma pieņemšanas, viņi visi bija ieguvuši pensijas tiesības.

39 Otrām kārtām, arī jāatgādina, ka Savienības tiesībās nav principa, saskaņā ar kuru iegūtās tiesības, un vēl jo mazāk iegūstamās tiesības, nekādā gadījumā nevar tikt grozītas vai samazinātas. Tādēļ ar zināmiem nosacījumiem ir iespējams grozīt šādas tiesības pēc attiecīgo interešu izsvēršanas (spriedums, 2023. gada 9. marts, *Grossetête*/Parlaments, C-714/21 P, nav publicēts, EU:C:2023:187, 89. punkts).

40 Trešām kārtām, Civildienesta noteikumu 27. panta 2. punkta pirmā teikuma gramatiskā interpretācija ne vienmēr liek secināt, ka Savienības likumdevējs vēlējies "samazināt" pensijas apmēru, uz kuru bijušais deputāts var pretendēt (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2023. gada 9. marts, *Grossetête*/Parlaments, C-714/21 P, nav publicēts, EU:C:2023:187, 91. punkts). Attiecībā uz nolikuma 27. panta 2. punkta kontekstuālo interpretāciju jāatgādina, ka tas ir viens no minētā nolikuma pārejas noteikumiem. Šis pants, aplūkojot to saistībā ar šīm tiesību normām, atspoguļo Savienības likumdevēja gribu noteikt attiecības starp vienotu nolikumā paredzētu pensijas sistēmu Parlamenta deputātiem un valstu sistēmām, kā arī PBPS, vienlaikus nodrošinot pāreju uz nolikumā paredzēto sistēmu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 15. septembris, *Ashworth* u.c./Parlaments, no T-720/19 līdz T-725/19, nav publicēts, EU:T:2021:580, 79. punkts). Attiecībā uz šī panta mērķi tika nospriests, ka Savienības likumdevēja mērķis bija noteikt PBPS piemērojamību personām, saglabājot tās priekšrocības tiem Parlamenta deputātiem, kuri tai jau bija pievienojušies, atšķirībā no Parlamenta deputātiem, kuri pirmo reizi tika ievēlēti pēc nolikuma stāšanās spēkā un kuri tai vairs nevarēja pievienoties (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2023. gada 9. marts, *Grossetête*/Parlaments, C-714/21 P, nav publicēts, EU:C:2023:187, 91. un

92. punkts). Turpretī no nolikuma 27. panta 2. punkta nevar secināt Savienības likumdevēja vēlmi noteikt PBPS materiāltiesiskos nosacījumus, it īpaši aizliegumu veikt jebkādus grozījumus šīs shēmas turpmākajos noteikumos, tostarp tajos, kas ietekmē pensijas apmēru, uz kuru var pretendēt bijušais deputāts (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2023. gada 9. marts, *Grossetête* /Parlaments, C-714/21 P, nav publicēts, EU:C:2023:187, 91. un 93. punkts).

41 No tā izriet, ka nolikuma 27. panta 2. punkta pirmo teikumu nevar interpretēt tādējādi, ka tas liegtu samazināt prasītājiem saskaņā ar PBPS izmaksājamo pensiju apmēru. Attiecīgi prasītājiem nav pamata apgalvot, ka Prezidijs, pieņemot 2023. gada lēmumu, ir pārsniedzis pilnvaras, pamatojoties uz to, ka tajā neesot ievērotas nolikuma normas.

42 Šo secinājumu nevar atspēkot ar pārējiem prasītāju argumentiem.

43 Tādēļ, pirmkārt, pretēji tam, ko apgalvo prasītāji, apstāklis, ka lietās, kurās pasludināti šī sprieduma 40. punktā minētie spriedumi, ieinteresētajām personām bija nevis iegūtās pensijas tiesības, bet tikai iegūstamas pensijas tiesības, neietekmē nolikuma 27. panta 2. punkta pirmā teikuma interpretācijas, ko sniegusi Vispārējā tiesa un apstiprinājusi Tiesa, piemērošanu šajās lietās. Šajā tiesību normā iegūtās tiesības un iegūstamās tiesības tiek aplūkotas vienādi un ir nošķirtas no jaunajām tiesībām, kas minētas šī nolikuma 27. panta 2. punkta otrajā teikumā. No tā izriet, ka Savienības tiesu sniegtā interpretācija, saskaņā ar kuru šī nolikuma 27. panta 2. punkta pirmā teikuma mērķis ir definēt PBPS piemērojamību personām, nevis noteikt tās materiāltiesiskos nosacījumus, attiecas gan uz tiem deputātiem, kuriem ir iegūtās tiesības, gan uz tiem, kuriem ir tikai iegūstamās tiesības.

44 Otrkārt, nolikuma īstenošanas noteikumu 76. panta 1. punktu tā sākotnējā redakcijā (skat. šī sprieduma 11. punktu), atbilstoši kurai "[saskaņā ar PBPS] piešķirto [..] pensiju turpina izmaksāt [..]", nevar interpretēt tādējādi, ka tajā būtu noteikts pensijas apmērs. Šis noteikums attiecas uz nosacījumiem, ar kādiem izmaksā pensijas, kas pienākas saskaņā ar PBPS. Līdz ar to šie nosacījumi ietilpst Prezidija vispārējā kompetencē saskaņā ar Parlamenta Reglamenta 25. panta 3. punktu, un Parlaments tos var grozīt (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2023. gada 9. marts, *Grossetête*/Parlaments, C-714/21 P, nav publicēts, EU:C:2023:187, 73. un 74. punkts).

45 Treškārt, prasītāji atsaucas uz apliecinājumiem ar godavārdu, ko sagatavojuši bijušie deputāti, kuri piedalījās sarunās par nolikumu un tā, kā arī īstenošanas noteikumu pieņemšanā. Viņi apgalvo, ka šie apliecinājumi atklāj nolikuma 27. panta un īstenošanas noteikumu 76. panta autentisko interpretāciju, ciktāl šīs tiesību normas garantē saņemto vai saņemamo pensiju apmēra saglabāšanu. Prasītāji piebilst, ka lielākā daļa Parlamenta deputātu, kuri balsoja par nolikumu, bija pievienojušies PBPS un ka šādas garantijas neesības gadījumā viņi to nebūtu pieņēmuši.

46 Vispirms jānorāda, tāpat kā to dara Parlaments, ka tad, ja nav sagatavošanas darbu, kuros skaidri pausts tiesību normas autoru nodoms, Savienības tiesa var pamatoties tikai uz izstrādātā teksta piemērojamību un piešķirt tam nozīmi, kas izriet no tā gramatiskās un loģiskās interpretācijas (skat. spriedumu, 2010. gada 20. maijs, Komisija/*Violetti* u.c., T-261/09 P, EU:T:2010:215, 51. punkts un tajā minētā judikatūra).

47 Turklāt prasītāju iesniegtajos apliecinājumos ar godavārdu būtībā tikai atgādināts, ka nolikuma 27. pants, kā arī tā īstenošanas noteikumu 76. pants bija paredzēti kā garantija, ka tiek ievērotas personu, kas pievienojušās PBPS, iegūtās tiesības, vai kā garantija tiesībām saņemt pensiju, tostarp pēc fonda līdzekļu izbeigšanās, apstākļos, ja šis fonds vairs netiks būtiski finansēts, sākot no nolikuma spēkā stāšanās brīža. Šādi apliecinājumi nevar atspēkot nolikuma 27. panta

2. punkta pirmā teikuma interpretāciju, kāda tā izriet no šī sprieduma 40. punktā minētajiem spriedumiem un saskaņā ar kuru šī tiesību norma neliedz samazināt prasītājiem izmaksājamo pensiju apmēru.

48 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, vienīgā pamata pirmā daļa jānoraida kā nepamatota.

2. Par otro un piekto daļu – iebilde par 2023. gada lēmuma prettiesiskumu, pamatojoties uz to, ka tajā nav ievēroti tiesiskās drošības, iegūto tiesību aizsardzības un tiesiskās paļāvības aizsardzības principi

49 Vienīgā pamata otrajā daļā prasītāji apgalvo, ka 2023. gada lēmumā nav ievērots tiesiskās drošības princips, jo ar to tiek apdraudētas tiesības, kas iegūtas pirms tā pieņemšanas. Viņi uzsver – pat pieņemot, ka 2023. gada lēmums būtu varējis ietekmēt iegūtās tiesības, šādi veiktā tiesību samazināšana, ņemot vērā tās apjomu, ir bezprecedenta. Konkrētāk, 2023. gada lēmums ietekmējot būtiskas pensijas tiesību iezīmes, proti, šo tiesību apmēru un Parlamenta atbildību nodrošināt to izmaksu fonda līdzekļu izsmelšanas gadījumā. Replikā viņi piebilst, ka, viņuprāt, tiesiskās drošības princips nav ievērots, jo 2023. gada lēmumā neesot ietverti pārejas pasākumi. Viņi apgalvo, ka, tā kā Parlaments nav maksātnespējīgs, tas būtu varējis uzņemties lielākas budžeta izmaksas, paredzot pārejas režīmu.

50 Vienīgā pamata piektajā daļā prasītāji apgalvo, ka PBPS piemērojamais tiesiskais regulējums, ko veido nolikums, tā īstenošanas noteikumi un Prezidija 2009. gada 1. aprīļa lēmums, tika pieņemts, lai nodrošinātu tiesiskās paļāvības aizsardzības principa ievērošanu, saglabājot pensijas tiesības, kas iegūtas, pamatojoties uz DIP noteikumiem, tostarp pensijas apmēru. Viņi piebilst – pat pieņemot, ka Parlamentam bija "juridiskā vara" pieņemt 2023. gada lēmumu, atkārtotie solījumi, ko tas sniedza fondam un PBPS labuma guvējiem attiecībā uz pensiju apmēra saglabāšanu, tostarp, ka tas uzņemsies atbildību, kad fonda aktīvi tiks izsmelti, ierobežoja šo varu, ņemot vērā radīto tiesisko paļāvību.

51 Parlaments apstrīd prasītāju argumentāciju.

52 Būtībā otrā un piektā daļa ietver divus iebildumus, no kuriem pirmais attiecas uz iegūto tiesību ievērošanas principa neievērošanu un otrais – uz tiesiskās drošības un tiesiskās paļāvības aizsardzības principu neievērošanu.

a) Par pirmo iebildumu – iegūto tiesību ievērošanas principa neievērošana

53 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru jaunais tiesiskais regulējums, ar kuru tiek izdarīti grozījumi agrākajā tiesiskajā regulējumā, ir piemērojams, ja nav paredzētas atkāpes, tādu situāciju sekām nākotnē, kas radušās laikā, kad bija spēkā pēdējais minētais tiesiskais regulējums. Citādi tas ir tikai tādu situāciju gadījumā, kuras radušās un galīgi pabeigtas saskaņā ar agrāko tiesisko regulējumu, kas rada iegūtās tiesības (skat. spriedumu, 2024. gada 19. septembris, *Coppo Gavazzi* u.c./Parlaments, C-725/20 P, EU:C:2024:766, 124. punkts un tajā minētā judikatūra).

54 Runājot – it īpaši – par tiesībām saņemt vecuma pensiju, tās principā tiek iegūtas brīdī, kad pensija kļūst izmaksājama (skat. šī sprieduma 37. punktu). Tomēr iegūto tiesību aizsardzības princips nenozīmē, ka jebkādi pensijas aprēķināšanas noteikumu grozījumi, kas rada šīs summas

samazinājumu un kas tiek piemēroti, pamatojoties uz tiesisko regulējumu, kurš pieņemts pēc tam, kad šī pensija kļuvusi izmaksājama, ir šo iegūto tiesību aizskārums (spriedums, 2024. gada 19. septembris, *Coppo Gavazzi* u.c./Parlaments, C-725/20 P, EU:C:2024:766, 126. punkts).

55 Proti, jānošķir iegūtās pensijas tiesības no pensiju apmēra. Jēdziens "iegūtās pensijas tiesības" attiecas uz pensijas tiesībām, kas izriet no katra prasītāja individuālām iemaksām un veido aprēķina pamatu pensijai, kura viņiem tiek izmaksāta saskaņā ar PBPS. Līdz ar to šo jēdzienu nevar saprast tādējādi, ka tas ietvertu apgalvotās tiesības saņemt fiksētu un nemainīgu pensijas summu, kas aprēķināta, pamatojoties uz valsts tiesību normām, kuras bija spēkā brīdī, kad stājās spēkā pensijas izmaksāšana (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2024. gada 19. septembris, *Coppo Gavazzi* u.c./Parlaments, C-725/20 P, EU:C:2024:766, 89. punkts).

56 Šajā ziņā jāatgādina, ka Savienības tiesībās nav principa, saskaņā ar kuru iegūtās tiesības nekādā gadījumā nevar tikt grozītas vai samazinātas. Tādēļ ar zināmiem nosacījumiem iespējams grozīt šādas tiesības pēc attiecīgo interešu izsvēršanas (skat. šī sprieduma 39. punktu).

57 Ņemot vērā šos apstākļus, prasītājiem nav pamata apgalvot, ka fakts, ka ar 2023. gada lēmumu tika samazināts PBPS labuma guvējiem izmaksājamās pensijas apmērs, pats par sevi uzskatāms par iegūto tiesību ievērošanas principa neievērošanu.

58 Arguments par pensiju apmēra samazinājuma, kas veikts ar 2023. gada lēmumu, apjomu saistīts ar jautājumu par samērīguma principa ievērošanu un tādēļ tiks izskatīts trešajā un ceturtajā daļā, ciktāl tās balstītas uz nesamērīgu tiesību uz īpašumu aizskārumu.

59 No tā izriet, ka, neskarot ar samērīguma principu saistītā argumenta pārbaudi, pirmais iebildums jānoraida.

b) Par otro iebildumu – tiesiskās drošības un tiesiskās paļāvības aizsardzības principu neievērošana

60 Pirmkārt, attiecībā uz apgalvoto tiesiskās paļāvības aizsardzības principa pārkāpumu jāatgādina, ka tiesības atsaukties uz šādu principu izriet no tiesiskās drošības principa un piemīt ikvienam tiesību subjektam, kuram kāda Savienības iestāde, sniedzot precīzus solījumus, radījusi pamatotas cerības (skat. spriedumu, 2020. gada 16. decembris, Padome/*K. Chrysostomides & Co*. u.c., C-597/18 P, C-598/18 P, C-603/18 P un C-604/18 P, EU:C:2020:1028, 178. punkts un tajā minētā judikatūra).

61 Par solījumiem, kas varētu radīt šādas cerības, lai arī kāda būtu forma, kurā tie paziņoti, uzskatāma konkrēta, beznosacījumu un saskaņota informācija no pilnvarotiem un ticamiem avotiem. Savukārt neviens nevar atsaukties uz tiesiskās paļāvības aizsardzības principa neievērošanu, ja nav šādu solījumu. Tāpat, ja piesardzīga un saprātīga persona var paredzēt, ka tiks veikts Savienības pasākums, kas varētu ietekmēt tās intereses, tā nevar uz šo principu atsaukties pēc šī pasākuma veikšanas (skat. spriedumu, 2024. gada 19. septembris, *Coppo Gavazzi* u.c./Parlaments, C-725/20 P, EU:C:2024:766, 96. punkts un tajā minētā judikatūra).

62 Pirmām kārtām, ciktāl prasītāji atsaucas uz tiesisko paļāvību, kas izrietot no PBPS piemērojamā tiesiskā regulējuma, kuru veido nolikums, tā īstenošanas noteikumi un Prezidija 2009. gada 1. aprīļa lēmums, jāatgādina, ka ne nolikumā, ne tā īstenošanas noteikumos nav paredzētas tiesības saglabāt tādu pensijas apmēru, kas noteikts atbilstoši tiesiskajam regulējumam pirms 2023. gada lēmuma pieņemšanas (skat. šī sprieduma 41. un 44. punktu).

63 Turklāt prasītāji apgalvo, ka Prezidija 2009. gada 1. aprīļa sanāksmē Parlaments esot apņēmies fonda līdzekļu izsmelšanas gadījumā garantēt pensiju saskaņā ar PBPS izmaksu, izmantojot savu budžetu. Viņi piebilst, ka šis lēmums tika paziņots visiem PBPS dalībniekiem un ka, sākot no 2009. gada, Parlaments savos gada pārskatos norādījis fonda aktuārā deficīta summu.

64 Šajā ziņā jānorāda, ka 2009. gada 1. aprīļa sanāksmes laikā Prezidijs ne vien tajā pašā dienā pieņēma lēmumu par DIP noteikumu reformu, bet arī Parlamenta vārdā uzņēmās nodrošināt "deputātu, kuri pievienojušies [PBPS], tiesības saņemt papildu pensiju, kura paliks iegūta pēc fonda līdzekļu izsmelšanas". Tas arī nolēma, ka "šādā pašā veidā viss fondā palikušais kapitāls pēc visu pensijas tiesību izmaksas tiks nodots Parlamentam". Kā norāda prasītāji, šīs saistības tika minētas 2009. gada 3. aprīļa paziņojumā PBPS dalībniekiem.

65 Šādu saistību uzņemšanās mērķis attiecībā uz iespējamību, ka fonda līdzekļi tiks izlietoti līdz visu locekļu akumulēto pensijas tiesību izmaksai, bija nodrošināt deputātu iegūtās pensijas tiesības (spriedumi, 2011. gada 18. oktobris, *Purvis*/Parlaments, T-439/09, EU:T:2011:600, 73. punkts, un 2013. gada 13. marts, *Inglewood* u.c./Parlaments, T-229/11 un T-276/11, EU:T:2013:127, 66. punkts).

66 Tomēr, ņemot vērā šīs saistības formulējumu un šī sprieduma 54. un 55. punktā minēto judikatūru, šāda Parlamenta apņemšanās no sava budžeta segt pensiju izmaksu, lai nodrošinātu PBPS labuma guvēju iegūto tiesību ievērošanu, nevar tikt sajaukta ar Parlamenta saistībām nodrošināt tāda pensiju apmēra izmaksu, kas noteikts atbilstoši noteikumiem, kuri bija piemērojami pirms 2023. gada lēmuma pieņemšanas.

67 Līdz ar to prasītājiem nav pamata apgalvot, ka, pieņemot 2023. gada lēmumu, Parlaments ar Prezidija starpniecību nebūtu ievērojis 2009. gada 1. aprīlī uzņemto saistību tvērumu un šī iemesla dēļ aizskāris tiesiskās paļāvības aizsardzības principu.

68 Otrām kārtām, attiecībā uz prasītāju minētajiem tiesību aktiem, no kuriem izrietot leģitīma paļāvība, ka izmaksājamo pensiju apmērs netiks samazināts, pirmkārt, Parlamenta Juridiskā dienesta 2005. gada 15. februāra un 2018. gada 3. decembra atzinumi tika izņemti no lietas materiāliem un līdz ar to nevar tikt ņemti vērā.

69 Otrkārt, Parlamenta ģenerālsekretāra 2005. gada 24. novembra piezīmes ir Prezidija locekļiem adresēts informatīvs paziņojums, ar kuru Prezidijam tiek iesniegti konkrēti priekšlikumi par fonda finansēšanu pēc nolikuma pieņemšanas. Attiecīgi runa ir par iekšēju paziņojumu, kas pēc definīcijas nav adresēts fonda labuma guvējiem. Turklāt, kā apgalvo Parlaments, šīs piezīmes, kas iekļaujas iekšējā lēmumu pieņemšanas sistēmā, atspoguļo tikai Parlamenta administratīvā dienesta, proti, ģenerālsekretariāta, nostāju, nevis Prezidija, kas ir kompetentā struktūra attiecībā uz PBPS materiāltiesisko nosacījumu grozīšanu, nostāju (spriedums, 2023. gada 9. marts, *Grossetête*/Komisija, C-714/21 P, nav publicēts, EU:C:2023:187, 74. punkts). Tātad šīs piezīmes nevar uzskatīt par tādām, kurās būtu ietvertas garantijas, ko administrācija sniegusi fonda labuma guvējiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2002. gada 26. septembris, *Borremans* u.c./Komisija, T-319/00, EU:T:2002:229, 67. punkts). Jāpiebilst, apstāklis, ka prasītājiem varēja būt piekļuve minētajām piezīmēm viņu kā Parlamenta locekļu statusa dēļ, nevar atspēkot šo secinājumu, jo pretējā gadījumā viņiem tiktu atzīta īpaša ar tiesisko paļāvību saistīta aizsardzība.

70 Treškārt, Parlamenta priekšsēdētāja 2016. gada 14. aprīļa vēstulē fonda priekšsēdētājam norādīts uz viennozīmīgo Parlamenta apņemšanos "pieņemt tā juridiskās saistības pret fonda locekļiem". Tā kā minēto saistību tvērums nav precizēts, šī vēstule nevar būt garantija šī sprieduma 60. punktā atgādinātās judikatūras izpratnē attiecībā uz to, ka pensiju, kas izmaksājamas saskaņā ar PBPS, apmērs nevar tikt grozīts.

71 Ceturtkārt, tas pats attiecas uz Eiropas Parlamenta Rezolūciju (2018. gada 24. oktobris) par Padomes nostāju attiecībā uz Eiropas Savienības 2019. finanšu gada vispārējā budžeta projektu (OV 2020, C 345, 221. lpp.). Proti, ar šo rezolūciju Parlaments tikai lūdz tā ģenerālsekretāru un Prezidiju steidzami izstrādāt skaidru plānu, lai "Parlaments uzņemtos un pārņemtu pienākumus un saistības attiecībā uz [PBPS] tūlīt pēc 2019. gada vēlēšanām". Attiecīgi tajā nav garantijas, ka Parlaments nemainīs pensiju apmēru, kas izmaksāts saskaņā ar PBPS. Turklāt tāda Parlamenta rezolūcija kā 2018. gada 24. oktobra rezolūcija ir dokuments, kurā ietverti tīri politiska rakstura paziņojumi, kam nav saistoša rakstura un kas nevar radīt tiesisko paļāvību, ka tai sekos iedarbība (šajā nozīmē skat. spriedumu, 1985. gada 11. jūlijs, *Salerno* u.c./Komisija un Padome, 87/77, 130/77, 22/83, 9/84 un 10/84, nav publicēts, EU:C:1985:318, 59. punkts, un rīkojumu, 2003. gada 17. decembris, *Krikorian* u.c./Parlaments u.c., T-346/03, EU:T:2003:348, 19. un 20. punkts).

72 Piektkārt, lai gan Parlamenta ģenerālsekretāra 2018. gada 12. marta sanāksmē sniegtajos paziņojumos norādīts, ka pēc fonda līdzekļu izsmelšanas Parlamentam no sava budžeta būtu jāmaksā pensijas saskaņā ar PBPS, tajos nav ietvertas nekādas šo pensiju apmēra garantijas. Attiecībā uz ģenerālsekretāra 2020. gada 16. novembra paziņojumiem Parlamenta Budžeta kontroles komitejai – tajos skaidri minēta iespēja samazināt pensiju apmēru.

73 No tā izriet, ka prasītāju norādītie tiesību akti nevar radīt tiesisko paļāvību, ka saskaņā ar PBPS izmaksājamo pensiju apmērs nevar tikt samazināts.

74 Trešām kārtām, jākonstatē, ka PBPS pielāgošanas jomā administrācijai ir plaša rīcības brīvība (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 13. marts, *Inglewood* u.c./Parlaments, T-229/11 un T-276/11, EU:T:2013:127, 71. punkts). Jomā, kurā administrācijai ir šāda rīcības brīvība, vienkārša prakse, lai cik plaša tā arī būtu, nav pielīdzināma precīzai, beznosacījumu un saskaņotai informācijai, no kuras faktiski varētu izrietēt leģitīma paļāvība (šajā nozīmē un pēc analoģijas skat. spriedumu, 2020. gada 2. decembris, *Thunus* u.c./EIB, T-247/19, nav publicēts, EU:T:2020:577, 70. punkts un tajā minētā judikatūra). Tādēļ tas, ka līdz 2023. gada lēmumam Parlamenta veiktie grozījumi PBPS sistemātiski ietekmēja tikai tos šīs shēmas labuma guvējus, kuri vēl nebija saņēmuši savu papildpensiju, nevarēja radīt tiesisko paļāvību par to, ka shēmas turpmākās reformas varētu attiekties vienīgi uz pēdējiem minētajiem.

75 Jāpiebilst, no lietas materiāliem un Parlamenta paziņojumiem tiesas sēdē izriet, ka šī sprieduma 74. punktā minētā prakse bija balstīta uz interpretāciju, kas Parlamenta dienestos prevalēja attiecībā uz iegūto tiesību apmēru pensiju jomā. Proti, šie dienesti it īpaši uzskatīja, ka nav iespējams mainīt pensijas apmēru, kas pienākas bijušajiem deputātiem, kuri jau saņēma pensiju, jo pretējā gadījumā tiktu apdraudētas viņu iegūtās tiesības. Tomēr šo apstākli nevar pielīdzināt garantijai šī sprieduma 61. punktā atgādinātās judikatūras izpratnē, ka šī interpretācija tiks saglabāta tikmēr, kamēr PBPS būs spēkā. Tādēļ, kā Parlaments norādīja tiesas sēdē, tā dienestu interpretācija ir mainījusies, ņemot vērā Savienības tiesu pieņemtos nolēmumus.

76 Ceturtām kārtām, jānorāda, ka tiesiskais regulējums saistībā ar PBPS tika vairākkārt grozīts, it īpaši 2009. un 2018. gadā, fonda ekonomiskā un finansiālā stāvokļa pasliktināšanās dēļ. PBPS labuma guvēji apstrīdēja 2009. gada 1. aprīļa un 2018. gada 10. decembra reformas, un par tām

tika ierosinātas lietas, kurās attiecīgi pasludināts 2011. gada 18. oktobra spriedums *Purvis* /Parlaments (T-439/09, EU:T:2011:600) un 2013. gada 13. marta spriedums *Inglewood* u.c./Parlaments (T-229/11 un T-276/11, EU:T:2013:127), no vienas puses, un 2021. gada 15. septembra spriedums *Ashworth* u.c./Parlaments (no T-720/19 līdz T-725/19, nav publicēts, EU:T:2021:580), 2021. gada 15. septembra spriedums *Arnaoutakis* u.c./Parlaments (no T-240/20 līdz T-245/20, nav publicēts, EU:T:2021:590), 2023. gada 9. marta spriedums *Grossetête* /Parlaments (C-714/21 P, nav publicēts, EU:C:2023:187) un 2023. gada 9. marta spriedums *Galeote* un *Watson*/Parlaments (C-715/21 P un C-716/21 P, nav publicēts, EU:C:2023:190), no otras puses. Tāpat jānorāda, ka debatēs, kas notika pirms 2018. gada 10. decembra reformas pieņemšanas, Prezidijs norādīja, ka ar šo reformu nepietiks. Tas bija lūdzis Parlamenta ģenerālsekretāru līdz 2020. gada beigām ierosināt papildu pasākumus, tostarp iesaldēt vai samazināt pensiju apmēra pārskatīšanu, un izpētīt turpmākus pasākumus, lai fondam rastu ilgtermiņa risinājumu.

77 Tāpēc PBPS labuma guvējiem, kādi ir prasītāji, noteikti bija zināms 2023. gada lēmuma konteksts, proti, nepieciešamība reformēt PBPS nosacījumus.

78 Visu šo iemeslu dēļ šis iebildums, ciktāl tas attiecas uz tiesiskās paļāvības aizsardzības principa neievērošanu, jānoraida, nelemjot ne par Parlamenta šajā ziņā izvirzītajām iebildēm par nepieņemamību, ne par to dokumentu pieņemamību, uz kuriem atsaucas prasītāji un kuri pievienoti replikas raksta pielikumā.

79 Otrkārt, attiecībā uz iespējamo tiesiskās drošības principa neievērošanu prasītāji apgalvo, ka 2023. gada lēmumā nav ietverti pārejas pasākumi.

80 Proti, Prezidijs nolēma, ka attiecīgie pasākumi tiks piemēroti, neieviešot pārejas režīmu, pamatojoties uz 2023. gada lēmuma 8. apsvērumā minēto, jo, ņemot vērā PBPS finanšu problēmu nopietnību un ļoti drīzo fonda likvīdo līdzekļu izsmelšanas risku, šāds režīms varētu ievērojami apdraudēt minēto pasākumu paredzamo finansiālo ietekmi. Tādēļ 2023. gada lēmums tika pieņemts 2023. gada 12. jūnijā, publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* 2023. gada 29. jūnijā un stājās spēkā 2023. gada 1. jūlijā.

81 Šajā ziņā jāatgādina, ka tiesiskās drošības pamatprasības tās dažādajās izpausmēs mērķis ir nodrošināt, ka ir iespējams paredzēt tos gadījumus un juridiskās attiecības, kas saistītas ar Savienības tiesībām (skat. spriedumu, 2023. gada 9. marts, *Grossetête*/Parlaments, C-714/21 P, nav publicēts, EU:C:2023:187, 120. punkts un tajā minētā judikatūra). Tiesiskās drošības princips prasa, lai Savienības tiesiskais regulējums ļautu ieinteresētajām personām precīzi zināt tajā noteikto saistību apjomu un lai šīs personas nepārprotami zinātu savas tiesības un pienākumus un spētu atbilstoši rīkoties (skat. spriedumu, 2024. gada 19. septembris, *Coppo Gavazzi* u.c./Parlaments, C-725/20 P, EU:C:2024:766, 123. punkts un tajā minētā judikatūra).

82 Savienības civildienesta strīdos ir nospriests, ka ierēdņiem nav tiesību uz Civildienesta noteikumu saglabāšanu, kādi pastāvējuši viņu darbā pieņemšanas brīdī, un, lai gan Savienības likumdevējs jebkurā brīdī var Civildienesta noteikumu normās veikt grozījumus, kurus tas uzskata par atbilstošiem dienesta interesēm, un nākotnē pieņemt attiecīgajiem ierēdņiem nelabvēlīgākas Civildienesta noteikumu normas, tas tā ir ar nosacījumu, ka tiek noteikts pietiekami ilgs pārejas periods, lai izvairītos no tā, ka iegūto pensiju aprēķināšanas kārtība tiek grozīta negaidīti. Šāda laikposma mērķis ir nepārkāpt tiesisko paļāvību attiecībā uz tiesiskā regulējuma saglabāšanu (skat. spriedumu, 2021. gada 15. septembris, *Ashworth* u.c./Parlaments, no T-720/19 līdz T-725/19, nav publicēts, EU:T:2021:580, 129. un 132. punkts un tajos minētā judikatūra).

83 Turklāt, pat pieņemot, ka šajā lietā radusies tiesiskā paļāvība, *quod non*, svarīgas sabiedrības intereses var liegt noteikt pārejas pasākumus situācijās, kas radušās pirms jaunā tiesiskā regulējuma stāšanās spēkā, bet vēl var mainīties. Tādēļ, ja nepastāv svarīgas sabiedrības intereses, pārejas pasākumu, kas aizsargā tiesību subjekta paļāvību uz Savienības tiesisko regulējumu, neesība pārkāpj augstāka spēka tiesību normu (skat. spriedumu, 2021. gada 15. septembris, *Ashworth* u.c./Parlaments, no T-720/19 līdz T-725/19, nav publicēts, EU:T:2021:580, 133. punkts un tajā minētā judikatūra).

84 Šajā lietā attiecīgie pasākumi tika apsvērti, ņemot vērā ārkārtīgi sarežģīto situāciju fondā, kura aktīvi 2023. gada maija beigās bija no 43 līdz 44 miljoniem EUR, savukārt ikgadējā izmaksājamo pensiju summa līdz 2030. gadam vidēji bija robežās no 22 līdz 23 miljoniem EUR. Šādā kontekstā un katrā ziņā – lai fondu aizsargātu, īsterminā bija jāveic tūlītēji pasākumi, un tās varēja būt obligātas sabiedrības intereses, kas var pamatot pārejas pasākumu nenoteikšanu.

85 No tā izriet, ka šis iebildums jānoraida, ciktāl tas attiecas uz tiesiskās drošības principa pārkāpumu, un nav nepieciešams lemt par Parlamenta izvirzīto iebildi par nepieņemamību.

86 Tādēļ, neskarot ar samērīguma principa neievērošanu saistīto argumentu pārbaudi, iebilde par 2023. gada lēmuma prettiesiskumu saistībā ar to, ka šādi neesot ievēroti tiesiskās drošības, iegūto tiesību aizsardzības un tiesiskās paļāvības aizsardzības principi, jānoraida.

3. Par trešo un ceturto daļu, ciktāl tās attiecas uz iebildi par 2023. gada lēmuma prettiesiskumu, pamatojoties uz to, ka ar to pārkāptas tiesības uz īpašumu

87 Vienīgā pamata trešajā daļā prasītāji it īpaši apgalvo, ka, ņemot vērā 2023. gada lēmumā veiktā pensijas apmēra samazinājuma apjomu, ar šo lēmumu ir aizskarta tiesību uz īpašumu būtība. Tādēļ, pirmām kārtām, šis būtiskais saturs atbilstot vismaz 50 % no nesamazināmā pensijas apmēra, kas noteikts judikatūrā par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/94/EK (2008. gada 22. oktobris) par darba ņēmēju aizsardzību to darba devēja maksātnespējas gadījumā (OV 2008, L 283, 36. lpp.). Tas vēl jo vairāk attiecas uz nesamazināmo līmeni, jo, pirmkārt, Parlamentam nebija rīcības brīvības, kas ar šo direktīvu piešķirta dalībvalstīm, un, otrkārt, Parlamentam katrā ziņā bija jāatbild par fonda līdzekļu izsmelšanu, kas bija paredzēta un paredzama it īpaši kopš 2009. gada un kam bija jānotiek 2024. gadā. Prasītāji no tā secina, ka 2023. gada lēmuma sekas ir tādas, ka tiek nelikumīgi neitralizēta Parlamenta atbildība. Otrām kārtām, ar 2023. gada lēmumu fonda budžeta deficīta samazināšanas slogs tiekot nesamērīgi uzlikts tā labuma guvējiem.

88 Vienīgā pamata ceturtajā daļā prasītāji it īpaši apgalvo, ka 2023. gada lēmums ir prettiesisks, jo, pirmkārt, pirms tam nav izsvērtas attiecīgās intereses un, otrkārt, tajā nav ievērots samērīguma princips. Šajā ziņā viņi apgalvo, ka, tā kā fonda deficīts bija paredzēts, Parlaments bija apņēmies to novērst un katrā ziņā nebija pienākuma saglabāt aktuāro līdzsvaru attiecībā uz fondu, abstraktais vispārējo interešu mērķis samazināt šo deficītu, kas izvirzīts tikai 2023. gada lēmumā, nav ne nepieciešams, ne leģitīms, ne arī samērīgs. Prasītāji uzsver, ka fonda likviditātes problēmas izriet no tā uzbūves un attīstības, par ko ir atbildīgs Parlaments. Turklāt, pēc to domām, deficīta līdzsvarošana pilnībā vai pārmērīgi apgrūtinātu PBPS labuma guvējus, pārkāpjot līdz šim prevalējošo divu trešdaļu / vienas trešdaļas iedalījumu. Viņi piebilst, ka ne noteikums par paaugstināto iemaksu atmaksu, ne noteikums par nedrošību nevar likt apšaubīt 2023. gada lēmuma nesamērīgo raksturu.

89 Parlaments apstrīd prasītāju argumentāciju.

a) Ievada apsvērumi

90 Hartas 17. panta 1. punktā noteikts:

"Ikvienai personai ir tiesības uz īpašumu, kas iegūts likumīgi, tiesības to lietot un atsavināt, kā arī tiesības attiecībā uz to dot rīkojumu savas nāves gadījumam. Nevienam nedrīkst atņemt īpašumu, ja vien tas nav jādara sabiedrības interesēs, kā arī gadījumos un apstākļos, kuri ir paredzēti tiesību aktos, ar noteikumu, ka par zaudējumiem laikus izmaksā taisnīgu kompensāciju. Īpašuma izmantošanu var noteikt ar tiesību aktiem, ciktāl tas nepieciešams vispārējās interesēs."

91 Šis noteikums ir tiesību norma, kuras mērķis ir piešķirt tiesības privātpersonām (skat. spriedumu, 2019. gada 21. maijs, Komisija/Ungārija (Lauksaimniecības zemes lietojuma tiesības), C-235/17, EU:C:2019:432, 68. punkts un tajā minētā judikatūra).

92 Atbilstoši Hartas 52. panta 3. punktam, ciktāl tajā ietvertas tiesības, kuras atbilst 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītajā Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā (turpmāk tekstā – "ECPAK") garantētajām tiesībām, šo tiesību nozīme un tvērums ir tāds pats kā minētajā konvencijā noteiktajām tiesībām. Tādēļ, interpretējot Hartas 17. pantu, jāņem vērā Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūra par ECPAK papildu protokola Nr. 1 1. pantu, kurā tiesību uz īpašumu aizsardzība noteikta kā minimālais aizsardzības līmenis (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 21. maijs, Komisija/Ungārija (Lauksaimniecības zemes lietojuma tiesības), C-235/17, EU:C:2019:432, 72. punkts un tajā minētā judikatūra).

93 Jau konstatēts, ka saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru, ja tiesību aktos ir paredzēta automātiska sociālā pabalsta izmaksa, tie rada mantisku interesi, kas attiecībā uz personām, kuras atbilst to nosacījumiem, ietilpst ECPAK papildu protokola Nr. 1 1. panta piemērošanas jomā. Tādējādi tiesības, kas izriet no iemaksu veikšanas sociālā nodrošinājuma sistēmā, ir tiesības uz īpašumu šī panta izpratnē (spriedums, 2017. gada 13. jūnijs, *Florescu* u.c., C-258/14, EU:C:2017:448, 50. punkts), un tāda vecuma pensijas apmēra samazināšana, kas var ietekmēt ieinteresētās personas dzīves kvalitāti, ir šīs personas tiesību uz īpašumu ierobežojums (skat. spriedumu, 2024. gada 19. septembris, *Coppo Gavazzi* u.c./Parlaments, C-725/20 P, EU:C:2024:766, 104. punkts un tajā minētā judikatūra).

94 No tā izriet, ka šajā lietā, kā to atzīst Parlaments, 2023. gada lēmums, ciktāl tā rezultātā tiek samazināts prasītāju pensijas apmērs, ierobežo viņu tiesības uz īpašumu.

95 Tomēr jāatgādina, ka Hartas 17. pantā nostiprinātās tiesības uz īpašumu nav absolūta prerogatīva un to īstenošanā var tikt noteikti ierobežojumi, kas pamatoti ar Savienības vispārējo interešu mērķiem (spriedums, 2016. gada 20. septembris, *Ledra Advertising* u.c./Komisija un ECB, no C-8/15 P līdz C-10/15 P, EU:C:2016:701, 69. punkts). Tādēļ saskaņā ar Hartas 52. panta 1. punkta pirmo teikumu visiem tajā atzīto tiesību un brīvību izmantošanas ierobežojumiem jābūt noteiktiem tiesību aktos un tajos jārespektē šo tiesību un brīvību būtība. Hartas 52. panta 1. punkta otrajā teikumā piebilsts, ka – ievērojot samērīguma principu – ierobežojumus var noteikt tikai tad, ja tie ir nepieciešami un patiešām atbilst Savienības atzītajiem vispārējas nozīmes mērķiem vai vajadzībai aizsargāt citu personu tiesības un brīvības.

96 Šajā lietā prasītāji ar pirmo iebildumu apgalvo, ka ar 2023. gada lēmumu ir pārkāpts Hartas 52. panta 1. punkta pirmais teikums. Gan atzīstot, ka tiesību uz īpašumu aizskārums ar 2023. gada lēmumu ir paredzēts tiesību aktos, viņi tomēr apgalvo, ka ar šo lēmumu nav ievērota tiesību uz īpašumu būtība.

97 Ar otro iebildumu prasītāji apgalvo, ka ar 2023. gada lēmumu ir vismaz pārkāpts Hartas 52. panta 1. punkta otrais teikums, jo ar to nesamērīgi aizskartas tiesības uz īpašumu.

b) Par pirmo iebildumu – tiesību uz īpašumu būtības pārkāpums

98 Būtībā prasītāji apgalvo, ka, pirmkārt, ar 2023. gada lēmumu pensiju apmērs tiek pārmērīgi samazināts – apjomā no 60,15 % līdz 70,71 %, otrkārt, ar šo lēmumu prettiesiski neitralizēta Parlamenta atbildība un, treškārt, ar to fonda deficīta samazinājums nesamērīgi tiek uzlikts tā labuma guvējiem, neievērojot būtisko līdz šim paredzēto noteikumu par režīma sloga sadalījumu.

99 Jāatgādina, ka Hartas 17. panta 1. punktā aizsargātas mantiskās tiesības, ko prasītāji ieguvuši, veicot iemaksas fondā. Turpretī šī tiesību norma nevar tikt interpretēta tādējādi, ka tā dod tiesības uz konkrēta apmēra pensiju (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 13. jūnijs, *Florescu* u.c., C-258/14, EU:C:2017:448, 50. punkts un tajā minētā judikatūra).

100 Tādēļ šajā lietā prasītāju mantiskās tiesības, kas nostiprinātas Hartas 17. panta 1. punktā, ietver tiesības saņemt pensiju saskaņā ar PBPS, nevis tiesības uz noteiktas summas prasījumu. Jākonstatē – lai gan ar 2023. gada lēmumu tiek samazināts saskaņā ar šo režīmu izmaksājamo pensiju apmērs, ar to netiek apšaubīts pats pensijas tiesību princips.

101 Tomēr, pēc prasītāju domām, saskaņā ar PBPS izmaksājamo pensiju apmēra samazinājums, kas izriet no 2023. gada lēmuma, esot tik liels, ka tiktu ietekmēta tiesību uz īpašumu būtība.

102 Šajā ziņā jānorāda – Parlaments uzskata, ka pensiju apmēra samazinājuma līmeņa novērtējums principā jāveic, ņemot vērā samērīguma principu, un tikai pavisam galēja šī apmēra samazināšana varētu ietekmēt tiesību uz īpašumu būtību.

103 Attiecībā uz pensiju apmēra samazinājuma apjomu, kas izriet no 2023. gada lēmuma, jānorāda, ka prasītāji iesnieguši ar 2023. gada 5. oktobri datētu ekspertīzes ziņojumu, ko pēc fonda pieprasījuma sagatavojis pensiju un sociālā nodrošinājuma konsultantu birojs. Saskaņā ar šo ziņojumu, ņemot vērā aktuāro analīzi, 2023. gada lēmuma rezultātā saskaņā ar PBPS izmaksājamo pensiju apmērs tiktu samazināts vidēji par 62,53 % un samazinājuma likme būtu robežās no 60,15 % līdz 70,71 %. Ja tiktu neitralizēta ietekme, kas saistīta ar pensionēšanās vecuma palielināšanu no 65 līdz 67 gadiem, kas šajā lietā nav apstrīdēta, 50 % samazinājuma un atjaunināšanas atcelšanas kumulatīvā ietekme uz pensiju apmēru būtu vidēji 61,96 %. Jānorāda arī, ka visaugstākā samazinājuma likme attiecas uz personām, kuras, atšķirībā no prasītājiem, 2023. gada lēmuma pieņemšanas dienā vēl nebija ieguvušas pensijas tiesības.

104 Parlaments apgalvo, ka eksperta ziņojumam 2023. gada lēmuma tiesiskuma vērtējumā nav nekādas nozīmes, tomēr neapstrīd tajā ietvertās aplēses vai izmantoto aprēķināšanas kārtību. Tiesas sēdē Parlaments atzina, ka tā rīcībā nav aplēšu par pensiju apmēra samazinājuma vispārējo līmeni, kas izriet no abiem aplūkotajiem pasākumiem.

105 Šajā kontekstā un ņemot vērā lietas materiālus, Vispārējā tiesa uzskata, ka prasītāju iesniegtajā ekspertīzes atzinumā ietvertās aplēses var tikt uzskatītas par saprātīgām.

106 Pirmām kārtām, prasītāji apgalvo, ka pamattiesību uz īpašumu būtība pensiju jomā attiecībā uz tādu režīmu kā PBPS būtu jānosaka, ņemot vērā judikatūrā par Direktīvas 2008/94 8. pantu garantēto minimālo līmeni.

107 Šajā ziņā jānorāda, ka Direktīvas 2008/94 mērķis ir aizsargāt darba ņēmējus to darba devēja maksātnespējas gadījumā. Saskaņā ar šīs direktīvas 1. panta 1. punktu tā attiecas uz darba ņēmēju prasījumiem, kas izriet no darba līgumiem vai darba tiesiskajām attiecībām, pret tādiem darba devējiem, kas atzīti par maksātnespējīgiem minētās direktīvas 2. panta 1. punkta izpratnē. Minētās direktīvas 3. panta pirmajā daļā dalībvalstīm noteikts pienākums izveidot iestādi, kas garantē attiecīgo darba ņēmēju prasījumu apmierināšanu attiecībā uz darba samaksu. Šīs pašas direktīvas 8. pantā paredzēts, ka dalībvalstīm jānodrošina, ka tiek veikti vajadzīgie pasākumi, lai aizsargātu darba ņēmēju intereses attiecībā uz viņu tiesībām uz vecuma pensiju tādu uzņēmuma vai starpuzņēmumu papildpensiju shēmu ietvaros, kuras nav saistītas ar valstu sociālā nodrošinājuma sistēmām. Pēdējā minētā tiesību norma tika interpretēta tādējādi, ka, lai tiktu ievērota minimālā aizsardzība, bijušajam darba ņēmējam viņa darba devēja maksātnespējas gadījumā jāsaņem vismaz puse no vecuma pabalstiem, kuri izriet no iegūtajām tiesībām uz vecuma pensiju, par kurām viņš veicis iemaksas uzņēmuma papildu pensijas shēmas ietvaros (skat. spriedumu, 2019. gada 19. decembris, *Pensions-Sicherungs-Verein*, C-168/18, EU:C:2019:1128, 41. punkts un tajā minētā judikatūra).

108 Iesākumā jākonstatē – ņemot vērā Direktīvas 2008/94 adresātus, proti, dalībvalstis, un tās materiālo piemērošanas jomu, šī direktīva šajā lietā acīmredzami nav piemērojama.

109 Turklāt pretēji tam, ko apgalvo prasītāji, Direktīvas 2008/94 mērķis ir nevis noteikt maksimālo pensiju apmēra samazinājuma līmeni, bet gan – saistībā ar dalībvalstu pienākumu aizsargāt darba ņēmējus no maksātnespējīga darba devēja – izveidot sistēmu, lai garantētu pabalstus, kas pienākas saskaņā ar papildu pensiju sistēmu un kam jāsedz vismaz 50 % no šiem pabalstiem.

110 Papildus, kā apgalvo Parlaments, pamattiesību uz īpašumu būtību nevar noteikt, ņemot vērā Savienības likumdevēja pieņemtos un Savienības tiesas interpretētos noteikumus ar nolūku paredzēt saskaņotu aizsardzības līmeni darba tiesību jomā. Proti, Savienības likumdevējs var nolemt pieņemt tiesisko regulējumu, ar kuru attiecīgajām personām tiek piešķirta aizsardzība, kas pārsniedz minimālās aizsardzības slieksni, kurš izriet no pamattiesību ievērošanas.

111 Līdz ar to un pat atzīstot (Parlaments to tiesas sēdē apstrīdēja), ka 2023. gada lēmumā izmantotā 50 % samazinājuma likme pensijām, kas pienākas saskaņā ar PBPS, ir balstīta uz judikatūru par Direktīvas 2008/94 8. pantu, šī judikatūra nepierāda, ka, samazinot likmi, kas pārsniedz 50 %, tiktu atņemta jēga pamattiesību uz īpašumu būtībai papildu pensijas jomā.

112 Otrām kārtām, tiesību uz īpašumu, ko veido tiesības saņemt pensiju, būtisko saturu nevar noteikt, ņemot vērā iemaksu PBPS veikšanas sadalījumu starp deputātiem un Parlamentu, ne arī apgalvoto Parlamenta apņemšanos segt fonda deficītu. Šie jautājumi attiecas uz PBPS finansējumu un tādēļ atšķiras no jautājuma par tiesību saņemt pensiju atbilstoši šai shēmai ievērošanu.

113 Trešām kārtām, Vispārējā tiesa konstatē, ka pēc 2023. gada lēmuma stāšanās spēkā pensijas ikmēneša apmērs saņēmējiem, kuri attiecīgi veikuši iemaksas piecus, desmit un piecpadsmit gadus, ir aptuveni 900 EUR, 1800 EUR un 2700 EUR. Lai gan, protams, šīs summas izriet no būtiskā 50 % samazinājuma piemērošanas, tās nav nenozīmīgas, ņemot vērā dažādos iemaksu laika posmus.

114 Attiecīgi, ņemot vērā lietas īpašos apstākļus un judikatūru, saskaņā ar kuru Hartas 17. panta 1. punkts nevar tikt interpretēts tādējādi, ka tas dod tiesības uz konkrēta apmēra pensiju (skat. šī sprieduma 99. punktu), prasītāji nav pierādījuši, ka pensiju, kas pienākas saskaņā ar PBPS, apmēra samazinājums, kas veikts ar 2023. gada lēmumu šī sprieduma 103. punktā minētajās proporcijās, atņemtu pensijas tiesību saturu un līdz ar to apdraudētu tiesību uz īpašumu būtību.

115 No minētā izriet, ka pirmais iebildums jānoraida kā nepamatots.

c) Par otro iebildumu – nesamērīgs tiesību uz īpašumu aizskārums

116 Prasītāji apgalvo, ka ar 2023. gada lēmumu vismaz ir pārkāpts Hartas 52. panta 1. punkta otrais teikums, jo ar šo lēmumu nesamērīgi aizskartas tiesības uz īpašumu.

117 Šajā ziņā jāatgādina, ka samērīguma princips, kas ir viens no Savienības tiesību vispārējiem principiem, prasa, lai Savienības likumdevēja pieņemtie akti būtu piemēroti attiecīgajā tiesiskajā regulējumā noteikto leģitīmo mērķu sasniegšanai un nepārsniegtu šo mērķu sasniegšanai vajadzīgās robežas, ņemot vērā, ka tad, ja ir iespēja izvēlēties starp vairākiem piemērotiem pasākumiem, jāizvēlas vismazāk apgrūtinošais, un tā radītie traucējumi nedrīkst būt nesamērīgi ar sasniedzamajiem mērķiem (skat. spriedumu, 2022. gada 16. februāris, Ungārija/Parlaments un Padome, C-156/21, EU:C:2022:97, 340. punkts un tajā minētā judikatūra).

118 Attiecībā uz šī sprieduma 117. punktā minēto nosacījumu ievērošanas pārbaudi tiesā jau ticis nospriests, ka PBPS pielāgošanas jomā, ņemot vērā plašo Parlamenta rīcībā esošo rīcības brīvību, tikai noteiktā pasākuma acīmredzami nepiemērotais raksturs salīdzinājumā ar mērķi, kuru Parlamentam bija uzticēts sasniegt, var ietekmēt šāda pasākuma tiesiskumu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2013. gada 13. marts, *Inglewood* u.c./Parlaments, T-229/11 un T-276/11, EU:T:2013:127, 71. punkts, un 2021. gada 15. septembris, *Ashworth* u.c./Parlaments, no T-720/19 līdz T-725/19, nav publicēts, EU:T:2021:580, 97. punkts).

119 Tādēļ jautājums ir nevis par to, vai ar 2023. gada lēmumu noteiktie pasākumi bija vienīgie vai labākie iespējamie, bet gan par to, vai tie bija acīmredzami neatbilstoši attiecībā uz mērķiem, kurus Parlaments bija paredzējis sasniegt (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 3. decembris, Čehija/Parlaments un Padome, C-482/17, EU:C:2019:1035, 77. punkts un tajā minētā judikatūra).

120 Lai noteiktu, vai 2023. gada lēmumā ievērots samērīguma princips, jāpārbauda, pirmkārt, vai attiecīgajiem pasākumiem ir leģitīmi mērķi, otrkārt, vai šie pasākumi ir piemēroti šo mērķu sasniegšanai, treškārt, vai tie acīmredzami nepārsniedz to, kas nepieciešams šo mērķu sasniegšanai, un, ceturtkārt, vai tie ir samērīgi ar šiem mērķiem, jo tie izriet no taisnīga līdzsvara starp dažādajām iesaistītajām interesēm.

1) Par leģitīmu mērķu esību

121 Lai gan prasītāji atzīst, ka 2023. gada lēmumam ir vispārējo interešu mērķis, viņi apstrīd šī mērķa leģitimitāti.

122 No 2023. gada lēmuma 1., 2. un 6. apsvēruma izriet, ka veikto pasākumu mērķis, ņemot vērā fonda "ārkārtīgi sarežģīto" finansiālo situāciju, it īpaši tā "ārkārtīgi nopietnās" likviditātes problēmas un aktuāro deficītu, bija aizsargāt fondu īstermiņā PBPS pašreizējo un nākotnes labuma guvēju interesēs un izvairīties no negatīvām sekām Eiropas nodokļu maksātājiem vai vismaz samazināt to apmēru.

123 Šajā ziņā jāatgādina – tā kā fonda uzdevums bija izmaksāt papildu pensijas bijušajiem deputātiem (skat. šī sprieduma 9. punktu), tā saglabāšana pat īstermiņā ir leģitīms mērķis.

124 Tāpat jāatgādina, ka PBPS sākotnēji balstījās uz aktuāro aprēķinu, saskaņā ar kuru dalībnieku un Parlamenta kopējām ikgadējām iemaksām principā bija jāsedz visas tajā pašā gadā iegūtās pensijas tiesības, un vienu trešdaļu no šīm iemaksām veica dalībnieks, bet divas trešdaļas – Parlaments (skat. šī sprieduma 8. punktu). Protams, fonda finansiālā līdzsvara princips tika apdraudēts, stājoties spēkā Civildienesta noteikumiem un to īstenošanas pasākumiem, jo iemaksas fondā tika pārtrauktas (ar izņēmumiem). Tomēr, lai gan Parlaments jau bija iemaksājis divas trešdaļas no PBPS finansējuma, tas, ka Parlaments pat daļēji sedz būtisku aktuāro deficītu, var palielināt finansiālo slogu, ko šī shēma rada Eiropas nodokļu maksātājiem. Ar fonda deficītu saistīto negatīvo seku samazināšana šiem nodokļu maksātājiem ir leģitīms mērķis (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2023. gada 9. marts, *Grossetête*/Parlaments, C-714/21 P, nav publicēts, EU:C:2023:187, 112. punkts).

125 Līdz ar to 2023. gada lēmumā izvirzītie mērķi bija leģitīmi un atbilda Parlamenta bažām par likviditātes problēmām, kas ietekmē fondu un tā aktuārā deficīta nozīmīgumu (šajā nozīmē un pēc analoģijas skat. spriedumu, 2021. gada 15. septembris, *Ashworth* u.c./Parlaments, no T-720/19 līdz T-725/19, nav publicēts, EU:T:2021:580, 100. punkts).

126 2023. gada lēmumā izvirzīto mērķu leģitimitāti neatspēko prasītāju argumenti, ka Parlaments esot mēģinājis atbrīvoties no atbildības.

127 Pirmkārt, prasītājiem nav pamata apgalvot, ka 2023. gada lēmumā nebūtu ievērots 2009. gada 1. aprīlī uzņemto saistību tvērums (skat. šī sprieduma 67. punktu).

128 Otrkārt, prasītāji atsaucas uz Parlamenta atbildību fonda finansiālajā situācijā, jo tas nav paredzējis aktuārās līdzsvarošanas mehānismu un nav veicis pasākumus, lai principā kompensētu fonda papildināšanas ar iemaksām pārtraukšanu pēc nolikuma stāšanās spēkā.

129 Protams, no lietas materiāliem, it īpaši no Prezidija sanāksmju protokoliem, izriet, ka, lai gan fonda finansējuma problēmas bija pierādītas, it īpaši pēc nolikuma pieņemšanas un 2007./2008. gada finanšu krīzes, tika veikti vienīgi vēlāk par nepietiekamiem atzīti pasākumi. Tomēr Parlamenta iespējamā atbildība par fonda finansiālā stāvokļa pasliktināšanos, jo nav veikti pietiekami līdzsvara atjaunošanas pasākumi, nav tādi, kas tam liegtu iespēju rīkoties, lai samazinātu publiskos izdevumus un aizsargātu fondu; tie arī nepadara šos mērķus nelikumīgus.

130 Līdz ar to prasītājiem nav pamata apšaubīt 2023. gada lēmuma pamatā esošo interešu leģitimitāti.

2) Par pasākumu piemērotību izvirzīto mērķu sasniegšanā

131 Jāatgādina, ka 2023. gada lēmuma mērķi ir saglabāt fondu īstermiņā un ierobežot tā deficīta ietekmi uz Eiropas nodokļu maksātājiem.

132 Saskaņā ar 2023. gada lēmuma formulējumu fonda aktīvi 2022. gada beigās sasniedza 52,8 miljonus EUR, savukārt izmaksājamo pensiju apmēram bija jābūt no 22 līdz 23 miljoniem EUR gadā līdz 2030. gadam. Tāpēc 2023. gada lēmumā norādīts, ka fonda līdzekļi varētu beigties 2024. gadā un ka tie nenovēršami tiks izsmelti, vēlākais, 2025. gadā ar nefinansētu aktuāro deficītu aptuveni 310 miljonu EUR apmērā. Šie skaitļi, kas nav apstrīdēti, ir apstiprināti 2022. gada 31. decembrī sagatavotajos gada pārskatos.

133 Saskaņā ar 2023. gada lēmumu pensiju apmēra samazinājums par 50 % un to pārskatīšanas atcelšana ļautu ietaupīt attiecīgi 181,4 miljonus un 40,4 miljonus EUR. Tādējādi fonda saistības samazinātos no 362,7 miljoniem EUR līdz 139 miljoniem EUR. Apvienojumā ar ietaupījumiem divu miljonu euro apmērā, ko radītu pensionēšanās vecuma palielināšana, šie pasākumi pagarinātu fonda darbības laiku par diviem vai trim gadiem un samazinātu tā aktuāro deficītu no 310 līdz 86 miljoniem EUR.

134 Tāpat jāatgādina, ka Prezidijs nolēma piemērot minētos pasākumus, neieviešot pārejas režīmu, pamatojoties uz to, ka, ņemot vērā PBPS finanšu problēmu nopietnību un risku, ka fonda likviditāte drīz beigsies, šāda režīma ieviešana varētu nopietni apdraudēt šo pasākumu paredzamo finansiālo ietekmi.

135 Turklāt tiesas sēdē varēja konstatēt, ka ar 2023. gada lēmumu faktiski tika pagarināts fonda darbības laiks, kura aktīviem, pēc Parlamenta domām, būtu jābūt izsmeltiem līdz 2026. gada decembrim.

136 No šiem apstākļiem izriet, ka ar 2023. gada lēmumu noteiktie pasākumi ir acīmredzami piemēroti izvirzīto mērķu sasniegšanai.

3) Par pasākumu nepieciešamību un samērīgumu

137 Prasītāji būtībā apgalvo, ka ar 2023. gada lēmumu ir aizskartas tiesības uz īpašumu tādā veidā, kas nebija nepieciešams un neizrietēja no dažādu iesaistīto interešu izsvēršanas.

138 Tādēļ jāpārbauda, vai Parlaments ar Prezidija starpniecību ierobežoja iejaukšanos PBPS labuma guvēju, kādi ir prasītāji, tiesībās uz īpašumu līdz absolūti nepieciešamajam tādā ziņā, ka izvirzītos mērķus saprātīgi nevar tikpat efektīvi sasniegt ar citiem līdzekļiem, kas mazāk aizskartu šīs tiesības, un vai tas ir nodrošinājis taisnīgu līdzsvaru starp vispārējo interešu prasībām un minēto labuma guvēju tiesībām uz īpašumu. Veicot šo pārbaudi, jāņem vērā šādi apstākļi.

139 Pirmkārt, no 2023. gada lēmuma 2. un 6. apsvēruma izriet, ka Prezidijs ir apsvēris dažādus iespējamos risinājumus un dažādus pasākumus, kuru mērķis ir novērst fonda likviditātes problēmas un samazināt tā aktuāro deficītu, tostarp pasākumus, kas ir "mazāk drakoniski" par veiktajiem pasākumiem. Tomēr šie alternatīvie pasākumi tika noraidīti kā nepietiekami, ņemot vērā fonda finansiālo grūtību apmēru.

140 No Prezidija 2023. gada 17. aprīļa un 22. maija sanāksmju protokola un Parlamenta ģenerālsekretāra piezīmēm, kas kalpoja par pamatu Prezidija diskusijām, izriet, ka sākotnēji tika apsvērtas vairākas iespējas, kas galu galā tika samazinātas līdz divām – proti, 2023. gada lēmumā izvēlētajai iespējai un citai iespējai samazināt pensiju apmēru par 50 %, negrozot pārējos shēmas parametrus. Tika izvērtēti ar katru iespēju saistītie juridiskie riski, kā arī to ietekme uz aktuāro deficītu un fonda darbības laiku, un Prezidijs nolēma atbalstīt "vērienīgāko" variantu.

141 Šajā ziņā jānorāda, ka 2023. gada lēmuma rezultātā netiek novērsts fonda aktuārais deficīts, bet gan šis deficīts tiek būtiski samazināts no 310 miljoniem EUR līdz 86 miljoniem EUR. Atbildot uz tiesas sēdē uzdotajiem jautājumiem, Parlaments būtībā norādīja, ka PBPS reformas mērķis ir būtiski samazināt šī deficīta apmēru, nenosakot konkrētu sasniedzamo summu. Tas piebilda, ka minētā deficīta samazinājuma līmenis tika noteikts, it īpaši ņemot vērā pensiju apmēra samazinājuma likmi, kuru tas uzskatīja par pieņemamu, ņemot vērā Tiesas judikatūru.

142 Otrkārt, 2023. gada lēmuma 6. apsvērumā norādīts, ka Prezidijs ir ņēmis vērā attiecību starp to pensiju kopsummu, kas individuāli izmaksātas saskaņā ar PBPS, un saņēmēju individuālo iemaksu kopsummu. Attiecīgi vidēji par katru fondā ieguldīto euro pēdējie minētie saņēma 4,7 EUR, 16 % no tiem šī summa sasniedza 14,3 EUR.

143 Šajā ziņā jāatgādina, ka līdz 2023. gada 30. jūnijam pensijas apmērs par katru iemaksu gadu bija 3,5 % no bāzes, kas atbilst 40 % no Eiropas Savienības Tiesas tiesneša algas; minimālā summa bija noteikta 10,5 % no šīs bāzes, un maksimālā summa atbilda 70 % no šīs bāzes. No Parlamenta ģenerālsekretāra 2023. gada 12. aprīļa piezīmes izriet, ka pēc minētās bāzes pārskatīšanas 2022. gadā pensijas ikmēneša apmērs saņēmējiem, kuri attiecīgi bija veikuši iemaksas piecus, desmit un piecpadsmit gadus, bija aptuveni 1700 EUR, 3400 EUR un 5100 EUR.

144 Treškārt, no Parlamenta ģenerālsekretāra 2023. gada 12. maija piezīmes izriet, ka attiecīgie pasākumi tika izskatīti kopā ar dalībniekiem sniegto iespēju lūgt PBPS atcelšanu un saņemt pensiju vienreizēja un galīga maksājuma veidā. Šī iespēja, kāda jau bija tiem PBPS dalībniekiem, kuri vēl nebija pensionējušies, tika attiecināta uz visiem dalībniekiem, un tika paredzēts, ka iepriekš minētais vienreizējais maksājums būtībā atbilstu starpībai starp deputāta vai bijušā deputāta veikto individuālo iemaksu summu, kas palielināta par 20 %, un jau saņemto pensiju summu. Šis pasākums saistīts ar to, ka 2023. gada lēmumā paredzētais pensiju apmēra samazinājums pēc būtības vairāk ietekmē personas, kuras vēl nav pensionējušās vai kuras sāka saņemt pensiju neilgi pirms 2023. gada lēmuma pieņemšanas. Saskaņā ar šī lēmuma 7. apsvērumu būtībā pēdējās minētās personas varētu dot priekšroku shēmas pamešanai, ņemot vērā ieviestās izmaiņas un neskaidrības par fonda nākotni.

145 Ceturtkārt, 2023. gada lēmumā ietverta "neprognozējamības klauzula", kura tiek saukta arī par "nestabilitātes klauzulu" vai "grūtību klauzulu" un saskaņā ar kuru saņēmējs var iesniegt pensijas palielinājuma pieprasījumu, ja viņš pamato, ka pēc tās pensijas, kas pienākas saskaņā ar PBPS, samazināšanas viņš dzīvotu zem nabadzības riska sliekšņa.

146 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, jākonstatē turpmāk minētais.

147 Pirmām kārtām, attiecībā uz to, ka tika izsvērtas dažādas iesaistītās intereses, no 2023. gada lēmuma 6. apsvēruma izriet, ka aplūkojamie pasākumi tika identificēti, it īpaši, ņemot vērā PBPS pašreizējo vai turpmāko labuma guvēju intereses, un ka tika paredzēti citi pasākumi, kas mazāk aizskartu šīs shēmas labuma guvēju tiesības uz īpašumu. Turklāt ar 2023. gada lēmumu nav novērsts fonda aktuārais deficīts. Daļa no šī deficīta ar šo lēmumu saglabāta kā Parlamenta budžeta – un līdz ar to Eiropas nodokļu maksātāju – slogs.

148 Tādējādi 2023. gada lēmums noteikti izriet no esošo interešu izsvēršanas, proti, no vienas puses, PBPS labuma guvēju un, no otras puses, Eiropas nodokļu maksātāju interešu izsvēršanas. Līdz ar to prasītājiem nav pamata apgalvot, ka Parlaments būtu pilnībā izvairījies izsvērt tās esošās intereses, kas nav saistītas ar budžetu.

149 Otrām kārtām, attiecībā uz dažādu iesaistīto interešu līdzsvarošanas rezultātu jākonstatē, ka aplūkojamie pasākumi prasītājiem rada būtiskas finansiālas sekas. Proti, tie ievērojami samazina pensiju apmēru, kas pēdējiem minētajiem pienākas saskaņā ar PBPS līdz 2023. gada 30. jūnijam. Šāds samazinājums turklāt ir pēkšņs, jo nav pārejas režīma.

150 Šajā ziņā, pirmkārt, Vispārējā tiesa uzskata – apstāklis, ka PBPS ir brīvprātīga papildu pensiju shēma, ir svarīgs elements, izvērtējot aplūkojamo pasākumu samērīgumu. Tā kā pievienošanās PBPS nav obligāta, tikai daļa bijušo Parlamenta deputātu saņem pensiju saskaņā ar šo režīmu. Turklāt jāatgādina, ka pensija, kas pienākas saskaņā ar PBPS, nav vienīgā pensija, kas saņemta par gadiem, kuros prasītāji veikuši iemaksas minētajā režīmā. Par šiem gadiem deputāti, piemērojot DIP noteikumu III pielikumu, saņem (skat. šī sprieduma 7. punktu) vai nu pensiju, ko maksā dalībvalstis un ko vajadzības gadījumā papildina Parlaments, vai Parlamenta maksātu pensiju. Turklāt prasītāji, kuri tika ievēlēti atkārtoti, sākot no 7. sasaukuma (2009.–2014. gads), saņem arī nolikumā paredzēto pensiju no Parlamenta.

151 Šajā kontekstā brīvprātīgas papildu pensijas samazinājumam, pat ja tas ir būtisks, tiesību uz īpašumu aizskāruma ziņā nav tāda paša tvēruma kā pamata pensijas samazinājumam, kas ir aizstājošs ienākums, kura mērķis ir nodrošināt tās saņēmējam iztikas līdzekļus, un var izrādīties, ka tā ir vienīgā pensija, ko viņš saņem.

152 Otrkārt, kā norādījis Parlaments, pensiju apmēra samazinājuma likmi var salīdzināt ar ieguldījuma rentabilitāti, kas izriet no iemaksas, kuru veikuši pensiju režīma dalībnieki, proti, ar vidējo rentabilitāti 4,7 EUR par ieguldīto euro (skat. šī sprieduma 142. punktu). Turklāt iespēja saņemt pensiju, kas izmaksājama saskaņā ar PBPS, vienreizēja un galīga maksājuma veidā, ja tā tiek izmantota, nodrošina, ka shēmas dalībnieki atgūst vismaz summu, kas atbilst viņu veiktajām iemaksām, pieskaitot 20 %. Tāpat jāuzskata, ka 2023. gada lēmuma ietekmē pensiju nominālās summas netiek samazinātas līdz līmenim, kas būtu acīmredzami nesaprātīgs, ņemot vērā pilnvaru termiņu un veikto iemaksu apmēru.

153 Aplūkojamo pasākumu ietekme uz prasītāju tiesībām uz īpašumu tika līdzsvarota ar budžeta ierobežojumiem un nepieciešamību – kas vairākkārt konstatēta dažādu PBPS reformu sagatavošanas darbos, tostarp 2023. gada lēmumā, – pieņemt Savienības finanšu ziņā atbildīgu lēmumu.

154 Šajā ziņā vispirms jāatgādina, ka fonda grūtības it īpaši izriet no 2002. gada un 2007./2008. gada finanšu krīzes. Saskaņā ar informāciju, ko tiesas sēdē apstiprināja Parlaments, pēc šīs pēdējās krīzes fonds cieta zaudējumus 60 miljonu EUR apmērā. Kā Parlamenta ģenerālsekretārs norādījis 2023. gada 12. aprīļa piezīmēs, pēc šīs krīzes bija jāreformē vairāku valstu pensiju shēmas, tostarp pamata pensiju shēmas. Tāpat jānorāda, ka daudzām dalībvalstīm bija jāveic likumdošanas reformas, kuru rezultātā izmaksājamo pensiju apmērs tiek samazināts, lai saglabātu vai atjaunotu attiecīgās shēmas vai pat to vispārējā budžeta finanšu līdzsvaru. Šādam konstatējumam noteikti ir zināma nozīme sabiedrībā, kurai raksturīga solidaritāte, kā tas uzsvērts LES 2. pantā (spriedums, 2025. gada 25. februāris, *Sąd Rejonowy w Białymstoku* un *Adoreikė*, C-146/23 un C-374/23, EU:C:2025:109, 71. punkts), un kontekstā, kad divas trešdaļas no PBPS jau finansēja Parlaments un tātad Eiropas nodokļu maksātāji (skat. šī sprieduma 124. punktu).

155 Tāpat jānorāda, ka, protams, sadales starp dalībniekiem un Parlamentu kritērijs attiecībā uz iemaksu finansēšanu PBPS varētu tikt izmantots, lai noteiktu no Parlamenta budžeta sedzamo deficīta daļu. Tomēr tam bija plaša rīcības brīvība (skat. šī sprieduma 118. punktu). Tādēļ, ievērojot samērīguma principu, tas varēja brīvi noteikt citu sadalījumu attiecībā uz fonda aktuārā deficīta segšanu.

156 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, jāuzskata, ka, neraugoties uz to būtisko ietekmi uz PBPS labuma guvēju tiesībām uz īpašumu, attiecīgie 2023. gada lēmuma pasākumi neizriet no acīmredzami neatbilstošas izšķiršanās starp šo labuma guvēju interesēm un iesaistītajām budžeta interesēm.

157 Ņemot vērā iepriekš minēto, otrais iebildums jānoraida un līdz ar to jānoraida iebilde par 2023. gada lēmuma prettiesiskumu saistībā ar to, ka ar šo lēmumu esot pārkāptas tiesības uz īpašumu.

4. Par trešo un ceturto daļu, ciktāl tās attiecas uz iebildi par 2023. gada lēmuma prettiesiskumu, pamatojoties uz to, ka ar to neesot ievēroti parlamentārās neatkarības garantijas un vienlīdzīgas attieksmes principi

158 Prasītāji norāda, ka Parlaments neesot novērtējis, kā 2023. gada lēmumā veiktais pensiju, kas pienākas saskaņā ar PBPS, apmēra samazinājums ietekmē vispārējo parlamentārās neatkarības garantijas principu, kas ietver finansiālo neatkarību, kā arī vienlīdzīgas attieksmes principu. Tie uzskata, ka minētie principi nav ievēroti, ņemot vērā šī samazinājuma apmēru un nepastāvot līdzīgiem pasākumiem attiecībā uz nolikumā paredzēto pensiju.

159 Parlaments apstrīd prasītāju argumentāciju.

a) Par iebildumu attiecībā uz parlamentārās neatkarības garantijas principa neievērošanu

160 Neatkarības, tostarp finansiālās neatkarības, garantēšana deputātiem, kuriem kā tautas pārstāvjiem jākalpo vispārējām tautas interesēm, ir vispārējs princips, kas raksturīgs jebkurai demokrātiskai parlamentārās pārstāvības sistēmai (skat. spriedumu, 2018. gada 7. marts, *Gollnisch* /Parlaments, T-624/16, nav publicēts, EU:T:2018:121, 45. punkts un tajā minētā judikatūra). Atbilstošu finansiālā maksājuma garantiju, kas nodrošina deputāta neatkarību, nevar ierobežot tikai ar pilnvaru termiņu. Tai tostarp jāparedz pensija atkarībā no laikposma, kurā deputāts bijis Parlamenta loceklis (spriedums, 2011. gada 18. oktobris, *Purvis*/Parlaments, T-439/09, EU:T:2011:600, 59. punkts). Tādēļ, tā kā PBPS mērķis ir nodrošināt minimālo segumu, it īpaši deputātiem no dalībvalstīm, kurās deputātiem paredzētā pensiju shēma nav pietiekama, tā ir daļa no tiesību normām, kuru mērķis ir vispārējās interesēs nodrošināt deputātu finansiālo neatkarību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2011. gada 18. oktobris, *Purvis*/Parlaments, T-439/09, EU:T:2011:600, 59. un 60. punkts).

161 Šajā lietā, pirmām kārtām, prasītāji apgalvo, ka Parlaments pirms 2023. gada lēmuma pieņemšanas nav izvērtējis, vai pensiju apmēra samazināšana aizskar vispārējo parlamentārās neatkarības garantijas principu.

162 Jāatgādina, 2023. gada lēmuma 6. apsvērumā precizēts, ka tajā ietvertie pasākumi tika noteikti, it īpaši ņemot vērā PBPS pašreizējo vai turpmāko labuma guvēju intereses. Tajā pašā apsvērumā norādīts, ka tika izvērtēti "mazāk drakoniski" pasākumi, tomēr noraidīti kā nepietiekami. Turklāt

jāatgādina, ka 2023. gada lēmumā ir paredzēta iespēja palielināt pensiju bijušajiem deputātiem, kuri pēc tās pensijas, kas jāizmaksā saskaņā ar PBPS, apmēra samazināšanas būtu ārkārtas situācijā, kā arī iespēja pēdējiem minētajiem lūgt atcelt PBPS un saņemt pensiju vienreizēja un galīga maksājuma veidā.

163 Šādā kontekstā apstāklis, ka 2023. gada lēmumā nav skaidri minēta parlamentārās neatkarības garantija, nenozīmē, ka Parlaments to nav ņēmis vērā, izmantojot plašāku jēdzienu "PBPS labuma guvēju intereses".

164 Otrām kārtām, prasītāji būtībā apgalvo, ka pietiekamas pensijas piešķiršanas mērķis ir pārtraukt jebkādu deputātu nosacītību pilnvaru īstenošanā un ka šis mērķis nav ievērots, jo pensiju apmēra samazinājuma vēriens ir tāds, ka tās tika samazinātas līdz neatbilstošam līmenim. Prasītāji apgalvo, ka Parlaments nav veicis līdzīgu nolikumā paredzētās pensijas apmēra samazinājumu, bet ka 2023. gada lēmums, ciktāl tajā atzīts, ka šāds samazinājums ir atļauts, paver tam ceļu.

165 Vispirms prasītāji nepamato, kādā veidā ar 2023. gada lēmumu veiktais pensijas apmēra samazinājums izraisītu nepietiekamas pensijas piešķiršanu, kā rezultātā netiktu ievērots parlamentārās neatkarības garantijas princips. Šajā ziņā jāatgādina, ka pensija, kas jāizmaksā saskaņā ar PBPS, ir papildu pensija, ko pievieno vai nu dalībvalstu maksātajai pensijai, kuru vajadzības gadījumā papildina Parlaments, vai Parlamenta maksātajai pensijai, piemērojot DIP noteikumu III pielikumu (skat. šī sprieduma 7. punktu), un pievienošanās šai shēmai nebija obligāta.

166 Turklāt apstāklis, ka Parlaments nav veicis līdzīgu pasākumu Civildienesta noteikumos paredzētās pensijas samazināšanai, nepierāda, ka ar 2023. gada lēmumu būtu pārkāpts parlamentārās neatkarības garantijas princips.

167 Tādēļ šis iebildums jānoraida, nelemjot par Parlamenta izvirzīto iebildi par nepieņemamību.

b) Par iebildumu attiecībā uz vienlīdzīgas attieksmes principa neievērošanu

168 Vienlīdzīgas attieksmes princips tiek pārkāpts, ja divu kategoriju personām, kuru faktiskajā un juridiskajā situācijā nav būtisku atšķirību, tiek piemērota atšķirīga attieksme vai ja atšķirīgām situācijām tiek piemērota vienāda attieksme (spriedums, 2023. gada 9. marts, *Grossetête* /Parlaments, C-714/21 P, nav publicēts, EU:C:2023:187, 102. punkts).

169 Izskatāmajā lietā, pēc prasītāju domām, tas, ka 2023. gada lēmumā to pensiju apmērs, kas pienākas saskaņā ar PBPS, tika būtiski samazināts, lai atvieglotu Parlamenta budžetu un tādējādi aizsargātu Eiropas nodokļu maksātājus, lai arī līdzīgi pasākumi nav veikti attiecībā uz Civildienesta noteikumos paredzēto pensiju, liecina par vienlīdzīgas attieksmes principa neievērošanu, kas netika izvērtēts pirms šī lēmuma pieņemšanas.

170 Tomēr, kā norāda paši prasītāji, Tiesa jau ir nospriedusi, ka, ņemot vērā atšķirības starp nolikumā paredzēto pensiju shēmu un PBPS, tā kā pirmā ir obligāta un to – pretēji otrajai minētajai – izmaksā vienīgi no Savienības budžeta, atšķirības starp tām pašas par sevi nerada vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu, neraugoties uz abu šo pensiju shēmu iespējamo līdzību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2023. gada 9. marts, *Grossetête*/Parlaments, C-714/21 P, nav publicēts, EU:C:2023:187, 105. punkts). Pretēji tam, ko apgalvo prasītāji, apstāklis, ka šo vērtējumu Tiesa veikusi, pārbaudot 2018. gada 10. decembra lēmuma, kas minēts šī sprieduma 76. punktā un kas

attiecās tikai uz pensijām, kuras vēl nebija maksājamas tā spēkā stāšanās dienā, tiesiskumu, nepadara to nepiemērojamu šajā lietā, jo tas ir balstīts uz vispārējām atšķirībām starp PBPS un nolikumā paredzēto pensiju shēmu.

171 Tādēļ šis iebildums jānoraida, nelemjot par Parlamenta izvirzīto iebildi par nepieņemamību.

172 No tā izriet, ka iebilde par 2023. gada lēmuma prettiesiskumu saistībā ar to, ka ar šo lēmumu neesot ievēroti parlamentārās neatkarības garantēšanas un vienlīdzīgas attieksmes principi, jānoraida.

173 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, prasības jānoraida.

IV. Par tiesāšanās izdevumiem

174 Atbilstoši Reglamenta 134. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs.

175 Tā kā prasītājiem spriedums ir nelabvēlīgs, tiem jāpiespriež atlīdzināt Parlamenta tiesāšanās izdevumus saskaņā ar tā prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (otrā palāta paplašinātā sastāvā)

nospriež:

1) Prasības noraidīt.

2) *Enrique Barón Crespo* un pārējie pielikumā minētie prasītāji atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

Marcoulli Schwarcz Madise

Valasidis Spangsberg Grønfeldt

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2025. gada 17. decembrī.

[Paraksti]